

Situační a výhledová zpráva

ZELENINA

- * **Kvalita i výše produkce zeleniny v roce 2002 velmi poškozena nepřízní počasí**
- * **Výrazný pokles průměrných cen zemědělských výrobců u převážné většiny sledovaných druhů zeleniny**
- * **Deficit zahraničního obchodu ČR s čerstvou zeleninou v roce 2002 přesáhne úroveň roku 2001**

2002

Prosinec

Vydává Ministerstvo zemědělství České republiky

Odbor zemědělských komodit MZe ČR

Autor:

Bc. Irena Buchtová MZe ČR

Ředitel odboru:

Ing. Stanislav Kozák MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Český hydrometeorologický ústav, Praha

Český statistický úřad, Praha

Česká zemědělská a potravinářská inspekce, Brno

Generální ředitelství cel, Praha

Ludmila Neumanová, zpracovatel ČSN pro ovoce a zeleninu, Praha

Ministerstvo financí, Praha

Ministerstvo zemědělství, Praha

Zelinařská unie Čech a Moravy, Olomouc

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha

Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lihovarského průmyslu, Praha

Agra Europe, London

Fruit and Vegetable Markets, London

Official Journal

Situačná a výhledová správa, VÚEPP Bratislava

Autorka touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

OBSAH

Úvod	1
Souhrn	1
Zásahy státu	2
Světový trh	16
Ochrana trhu v EU	21
Pěstování zeleniny v České republice	23
Skladování zeleniny v ČR	30
Zelinařské rychlírenství v ČR	31
Zpracovatelský průmysl v ČR	31
Spotřeba zeleniny v ČR	34
Cenový vývoj	35
Zahraniční obchod ČR	38
Bilance produkce a užití zeleniny	41
Přílohy – č. 1 – Průměrné ceny zemědělských výrobců a průměrné spotřebitelské ceny zeleniny	42
– č. 2 – Přehledy zahraničního obchodu ČR se zpracovanou zeleninou	47
– č. 3 – Přehledy zahraničního obchodu ČR s čerstvou zeleninou	51

ÚVOD

Předkládaná Situační a výhledová zpráva Zelenina navazuje na zprávu vydanou v prosinci roku 2001. Použité údaje jsou zpracovány podle dostupných údajů k měsíci říjnu 2002, není-li uvedeno jinak.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na Zemědělských agenturách MZe, na okresních pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství. Dále vycházejí jako příloha periodika Agrospoj a je rovněž k dispozici na internetové adrese: <http://www.mze.cz/publikace>.

SOUHRN

Průběh počasí v roce 2002 velmi negativně ovlivnil produkci zeleniny. Horké letní počasí od počátku června znesnadnilo zakládání nových porostů pro pozdně letní a podzimní sklizeň a v mnoha případech porosty rané zeleniny nebyly vůbec sklizeny. V letních měsících celkový úhrn srážek silně kolísal podle oblastí, při místních bouřkách byly přivalové deště doprovázeny i krupobitím. Tyto srážky od počátku srpna byly extrémně vysoké a vyvolaly rozsáhlé záplavy, a to zejména v povodí přítoků Vltavy, na soutoku Vltavy a Labe, Ohře a Labe, v dolním toku Labe a částečně v povodí Dyje. Povodněmi byla zničena nebo poškozena produkce zeleniny zhruba z 8 % celkové pěstební plochy ČR. Od září 2002 nastoupilo spíše chladné a deštivé počasí, které velmi znesnadňovalo mechanizovanou sklizeň a rovněž negativně ovlivnilo i kvalitu a výnosy zeleniny. Z těchto důvodů se v roce 2002 předpokládá nejen nižší objem sklizené zeleniny oproti minulému roku, zejména pak u kořenové a košťálové zeleniny, ale také výrazně vyšší skladovací ztráty. Pro rok 2002 jsou v ČR k dispozici skladovací kapacity pro naskladnění cca 112,1 tis. t zeleniny, jejich využití se však odhaduje přibližně na 64 %.

Druhá skladba pěstované zeleniny je odlišná od sortimentu pěstovaného v zemích EU – v ČR je větší podíl košťálové a kořenové zeleniny, podstatně nižší zastoupení listové a plodové zeleniny. V intenzitě výroby však ČR, i přes její průběžné mírné zvyšování, zaostává za zeměmi EU v průměru o 40 %.

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR má stálý meziročně se zvyšující trend. V roce 2001 vzrostl v porovnání s předchozím rokem téměř o 8 % na celkových 314,6 tis. t v hodnotě 4,12 mld. Kč, přičemž téměř 54 % z celkového množství dovezené zeleniny pocházelo ze zemí EU. Objemově největšími dovozovými položkami jsou rajčata, melouny, salátové okurky, paprika a cibule. Nejvýznamnějšími dovozci čerstvé zeleniny bylo Španělsko, Maďarsko, Polsko, Slovensko a Nizozemsko. V období od ledna do září roku 2002 dosáhl dovoz čerstvé zeleniny objemu 303,6 tis. t, což v porovnání se stejným obdobím minulého roku představuje nárůst o 42,5 %, a je reálný předpoklad, že celkový objem dovezené zeleniny v roce 2002 výrazně převyší objem dovozu za rok 2001.

Naproti tomu vývoz čerstvé zeleniny z ČR v roce 2001 mírně poklesl proti roku 2000 na celkových 6,5 tis. t, přičemž téměř 55 % z celkového objemu vývozu směřovalo na trhy zemí CEFTA. Mezi významnější vývozní komodity patřila mrkev, rajčata, hrášek, dále chřest a cibule. V období od ledna do října roku 2002 bylo z ČR vyvezeno celkem 5 tis. t čerstvé zeleniny, což je v porovnání se stejným obdobím roku 2001 nárůst o téměř 26 %. Na rozdíl od roku 2001 směřovalo více než 53 % z celkového objemu vyvezené zeleniny do zemí EU.

Stále rostoucí dovoz zeleniny a snížený vývoz mají za důsledek zvyšování pasivní bilance zahraničního obchodu s čerstvou zeleninou. Úhrnné pasivum v roce 2001 dosáhlo nejvyšší úrovně

posledních osmi let a činilo 4,03 mld. Kč, tj. proti roku 2000 nárůst o 13 %. Z dosavadního vývoje v roce 2002 lze usuzovat, že schodek platební bilance se zvýší ještě výrazněji.

Bilance zahraničního obchodu se zpracovanou zeleninou a zeleninovými výrobky v roce 2001 je rovněž pasivní jak z objemového tak i z finančního hlediska a schodek platební bilance se meziročně neustále zvyšuje. V roce 2001 dosáhl úrovně 751,4 mil. Kč (v množstevním vyjádření 41,4 tis. t), což byl nárůst proti předchozímu roku o 95,5 mil. Kč.

Ceny zemědělských výrobců se v roce 2001 v porovnání s rokem 2000 zvýšily téměř u všech sledovaných druhů zeleniny, kromě cibule, salátových okurek, papriky a hlávkového zelí. Avšak za období leden až říjen 2002 se průměrné ceny zemědělských výrobců v porovnání s průměrnou cenou za stejné období minulého roku u naprosté většiny sledovaných druhů zeleniny výrazně snížily, přičemž k největšímu poklesu došlo u květáku, salátových okurek, papriky, salátů a rajčat. Naopak ceny celeru, hlávkového zelí, mrkve a cibule jsou v uvedeném období vyšší. Průměrné spotřebitelské ceny zeleniny za období leden až říjen 2002 v porovnání se stejným obdobím minulého roku vzrostly u hlávkového zelí, cibule a salátových okurek, naproti tomu k poklesu cen došlo zejména u melounů, mrkve a papriky.

ZÁSADY STÁTU

Do zásahů státu u komodity zelenina jsou zahrnuty:

1. Celní opatření podle platného celního sazebníku
2. Licenční politika
3. Daňová politika – daň z přidané hodnoty, spotřební daň
4. Dotační politika státu
5. Normy jakosti pro čerstvou zeleninu
6. Kontrola jakosti
7. Legislativa vztahující se ke komoditě zelenina

1. Celní opatření

Pro rok 2002 je v platnosti nařízení vlády č. 480/2001 Sb. (celní sazebník), které stanovuje sazby dovozního cla pro zboží dovážené do ČR a podmínky pro jejich uplatnění.

Dne 30. 5. 2002 Nařízením Komise (ES) č. 902/2002 byly schváleny postupy kontroly dodržování požadavků, týkající se čerstvého ovoce a zeleniny, která je prováděná v ČR před vývozem do Evropského společenství. Podstatou tohoto nařízení je skutečnost, že kontrolu před vlastním vývozem do zemí EU může v podmínkách ČR provádět výhradně Česká zemědělská a potravinářská inspekce (ČZPI), která v případě zjištění shody vlastností daného produktu s danými podmínkami vystaví o tomto zjištění certifikát. Druhou možností je, že certifikát vyhotoví inspekční orgán příslušné země EU v souladu s ustanoveními Nařízení Komise (ES) č. 1148/2001.

Přehled o preferenčních kvótách a jejich plnění při dovozu zeleniny do ČR v roce 2002

Země	Položka cel. sazebníku	Název	Celní kvóta	Celní sazba v rámci kvóty	Plnění kvóty k 3. 12. 2002
Bulharsko	0702 00 00 30,70	Rajčata čerstvá	1 000 t	5 %	uzavřeno 31. 10.
	0703 10 19	Cibule suchá	100 t	6 %	0 %
	0703 10 90	Cibule šalotka			
	0707 00 05, 90	Okurky salátové, nakládačky	1 000 t	9 %	76,1 %
	0709 60 10, 99	Sladká paprika	1 000 t	5 %	uzavřeno 13. 10.
	2005 90 75	Zelenina konzervovaná	100 t	10 %	0 %
	2001 90 20, 30, 65, 70, 75, 85, 91, 96	Zelenina v octě	100 t	6 %	uzavřeno 22. 4.
Izrael	0709 60 10	Sladká paprika	400 t	6 %	0 %
	0712 90	Zelenina sušená	200 t	0 %	0,01 %
	0807 19 00	Melouny	500 t	5,5 %	0 %
Maďarsko	0702 00 00 30,70	Rajčata	1 000 t	0 %	uzavřeno 31. 10.
	0703 20 00	Česnek	700 t	0 %	13,2 %
	0704 10	Květák a brokolice	200 t	0 %	uzavřeno 30. 11.
	0706 90 30	Křen	1 000 t	0 %	78,2 %
	0708 10	Hrách	200 t	0 %	0 %
	0709 60 10	Sladká paprika	3 000 t	0 0	uzavřeno 29. 8.
	0709 70	Špenát	100 t	5 %	0 %
	0807	Melouny	6 000 t	3 %	uzavřeno 14. 7.
	2005 80	Kukuřice cukrová konzerv.	1 000 t	0 %	uzavřeno 23. 4.
	2005 1000, 5100, 5900, 6000	Zelenina konzervovaná	600 t	0 %	46,9 %
	2005 40	Hrách konzervovaný	200 t	0 %	uzavřeno 28. 3.
Chorvatsko	0705 11 00 12	Hlávkový salát	50 t	5 %	uzavřeno 30. 11.
	2005 90 10, 60, 70, 75, 80	Zelenina konzervovaná	200 t	0 %	0 %
Rumunsko	0702 00 30, 70	Rajčata čerstvá	1 200 t	7,5 %	uzavřeno 31. 10.
	0707 00 05, 90	Okurky salátové, nakládačky	1 000 t	9 %	uzavřeno 8. 7.
Slovinsko	2009 50	Šťáva z rajských jablek	500 t	10 %	0 %
EU	0702 00 00 30, 70	Rajčata čerstvá	2 000 t	8 %	uzavřeno 22. 5.
Turecko	0702 00 00 30	Rajčata čerstvá	250 t	7 %	uzavřeno 31. 5.
	0807 11	Melouny vodní	500 t	5 %	78,2 %
	2002	Rajčata konzervovaná	100 t	8 %	89,6 %

Pramen: Celní sazebník, GŘC

Dne 1. 7. 2002 nabylo účinnost nařízení vlády č. 266/2002 Sb., kterým se stanoví preferenční sazby cla pro dovoz některých zemědělských a potravinářských výrobků, pocházejících z Evropské unie. Ze zboží uvedeného v příloze tohoto nařízení, pocházejícího z EU, se uplatňuje clo podle preferenčních celních sazeb a v rámci celních kvót, stanovených pro období od 1. 7. do 31. 12. 2002 a od 1. 1. do 30. 6. 2003. Pokud nebude celní kvóta, stanovená pro období končící 31. 12. 2002, vyčerpána, zvyšuje nevyčerpané množství celní kvótu, stanovenou pro následující období. Platnost tohoto nařízení končí 30. 6. 2003. Komodity zelenina se týkají následující položky:

Zboží, u něhož se uplatňuje preferenční celní sazba a výše celních kvót při dovozu z EU do ČR

Položka celního sazebníku	Název zboží	Preferenční clo ČR	Celní kvóta (t)	
			od 1. 7. do 31. 12. 2002	od 1. 1. do 30. 6. 2003
0703 1011	Cibule sazečka čerstvá nebo chlazená	bez cla	neomezeně	neomezeně
0704 1000 21	Květák do 15. 4. – 30. 11.	6 %	neomezeně	neomezeně
0704 1000 22	Brokolice od 15. 4. – 30. 11.	6 %	neomezeně	neomezeně
0704 9090 10	Zelí pekingské	6 %	neomezeně	neomezeně
0704 9090 90	Ostatní košťálová zelenina	6 %	neomezeně	neomezeně
0704 9010	Zelí hlávkové	6 %	neomezeně	neomezeně
0705 1100 12	Hlávkový salát od 1. 4. – 30. 11.	5,9 %	neomezeně	neomezeně
0709 6010	Sladká paprika	4,3 %	neomezeně	neomezeně
0709 6099	Ostatní paprika	4,3 %	neomezeně	neomezeně
0710 2100	Hrách zmrazený	4,5 %	neomezeně	neomezeně
0709 9010	Saláty, jiné než hlávkový salát a čekanka	3,5 %	neomezeně	neomezeně
0710 8059	Plody papriky rodu Capsicum nebo Pimenta, vařené, zmrazené, ostatní	bez cla	neomezeně	neomezeně
0710 9000	Zeleninové směsi zmrazené	1,8 %	neomezeně	neomezeně
0711 9050	Cibule prozatímně konzerv.	bez cla	neomezeně	neomezeně
0711 9010	Plody papriky rodu Capsicum nebo Pimenta prozatímně konzerv.	bez cla	neomezeně	neomezeně
0711 9080	Zelenina ost. prozatímně konzerv.	bez cla	neomezeně	neomezeně
0713 1010	Hrách suchý, vyluštěný, k setí	bez cla	neomezeně	neomezeně
0713 1090	Hrách suchý, vyluštěný, též loupáný nebo drcený, ostatní	bez cla	neomezeně	neomezeně
2001 1000	Okurky nakládačky, konzerv. v octě	bez cla	650,0	650,0
2002	Rajčata konzerv. ne v octě	7,5 %	neomezeně	neomezeně
2005 6000	Chřest konzervovaný ne v octě	2,4 %	neomezeně	neomezeně
2005 9060	Mrkev konzervovaná ne v octě	5 %	neomezeně	neomezeně
2005 9080	Ost. zelenina konzervovaná ne v octě	5 %	neomezeně	neomezeně
2005 9070	Zeleninové směsi konzerv. ne v octě	5 %	neomezeně	neomezeně
2007 1010	Homogenizované přípravky s obsahem cukru vyšším než 13 % hmotnostních	bez cla	195,0	195,0

V Nařízení Rady ES č. 2433/2000 jsou stanoveny preferenční celní sazby a kvóty na zboží vyvážené z ČR do EU:

Zboží, u něhož se uplatňuje preferenční celní sazba a výše celních kvót při vývozu z ČR do EU

Položka celního sazebníku	Název zboží	Preferenční clo EU	Celní kvóta (t)	
			od 1.7. do 31. 12.2002	od 1.1. do 30. 6.2003
0703 1011	Cibule sazečka čerstvá nebo chlazená	bez cla	neomezeně	neomezeně
0707 000520	Okurky salátové čerstvé	80 % ze sml. cla	neomezeně	neomezeně
0709 9040	Kapary	bez cla	neomezeně	neomezeně
0709 9050	Fenykl (zdužnatělé řapíky)	bez cla	neomezeně	neomezeně
0710 8059	Plody papriky rodu Capsicum nebo Pimenta, vařené, zmrazené, ostatní	bez cla	neomezeně	neomezeně
0711 1000	Cibule prozatímně konzervovaná	bez cla	neomezeně	neomezeně
0711 3000	Kapary prozatímně konzervované	bez cla	neomezeně	neomezeně
0711 4000	Okurky a nakládačky prozatímně konz.	80% ze sml. cla	neomezeně	neomezeně
0711 9010	Plody papriky rodu Capsicum nebo Pimenta prozatímně konzerv.	bez cla	neomezeně	neomezeně
0711 9070	Zelenina ost. prozatímně konzerv.	bez cla	neomezeně	neomezeně
0712 2000	Cibule sušená, drcená, rozřezaná apod.	50 % ze sml. cla	neomezeně	neomezeně
0712 9090	Křen sušený, drcený, rozřezaný apod.	bez cla	neomezeně	neomezeně
0713 5000	Boby a koňské boby suché, vyluštěné	bez cla	neomezeně	neomezeně
0713 9010	Luštěniny suché, k setí	bez cla	neomezeně	neomezeně
0713 9090	Luštěniny suché, ostatní	bez cla	neomezeně	neomezeně
2001 1000	Okurky nakládačky, konzerv. v octě	bez cla	650,0	650,0
2001 9020	Plochy rodu Capsicum, ne sladké paprikové lusky, konzerv. v octě	50 % ze sml. cla	neomezeně	neomezeně
2002 90	Rajčata konzerv. v octě	bez cla	50,0	50,0
2007 1010	Homogenizované přípravky s obsahem cukru vyšším než 13 % hmotnostních	bez cla	195,0	195,0

2. Licenční politika

Dnem 1. 1. 2002 vešlo v platnost nařízení vlády č. 481/2001 Sb., kterým se mění nařízení č. 185/2000 Sb., kterým jsou stanoveny výrobky, jež mohou být dováženy do ČR nebo vyváženy z ČR jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pro komoditu zelenina se neuplatňují automatické ani neautomatické licence.

3. Daňová politika

Od vydání situační a výhledové zprávy v prosinci 2001 nedošlo v uvedené oblasti ke změně. Snížené sazby DPH (5 %) podléhá kapitola 07 – zelenina, požitelné rostliny, kořeny a hlízy a kapitola 20 – přípravky ze zeleniny, ovoce, ořechů nebo jiných částí rostlin.

4. Dotační politika

a) Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování podpor formou dotací na základě podpůrných programů, stanovených § 2 odst. 1 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství pro rok 2002:

• 2. B – Udržování genetického potenciálu osiv a sadby

Účelem je podpořit a zabezpečit dostupnost kvalitních odrůd osiv a sadby.

- 2. B. a) – Šlechtění odrůd

- 2. B.a.1. – Podpora na šlechtění nových, již rozpracovaných odrůd olejnin, zelenin, kořeninových a léčivých rostlin do výše 60 % prokázaných přímých nákladů.

- 2.B.a.3. – Podpora na testování množitelského materiálu s využitím imunoenzymatických metod do výše 60 % prokázaných přímých nákladů.

- 2. B. c) – Podpora na zkoušení původních českých odrůd v zahraničí do výše 100 % prokázaných nákladů. Vztahuje se na odrůdy registrované nebo povolené v roce 2002 ve státě zkoušení nebo kterým byla v roce 2002 ve státě zkoušení udělena právní ochrana.

• 3 – Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Účelem je zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence šíření karanténých virových a bakteriálních chorob. Předmětem tohoto titulu je částečná úhrada nákladů vynaložených na:

- 3. a) – Biologickou ochranu jako náhrady chemické ochrany rostlin do výše 60 % z prokázaných nákladů na pořízení bioagens a na odborný servis.

• 9. A. b) – Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

- 9.A.b.1. – Publikace výsledků odrůdových zkoušek (seznamu doporučených odrůd), poskytované pěstitelům zdarma. Subjektem je komoditní svaz. Podpora do výše 80 % prokázaných přímých nákladů.

- 9.A.b.2. – Pořádání výstav polních a zahradních plodin. Subjektem je vystavovatel nebo komoditní svaz. Výše podpory: fixní částka podle rozhodnutí MZe podle významu pořádané výstavní akce.

- 9.A.b.3 – Podpora pořádání seminářů, školení pro pěstitelskou a zahradnickou veřejnost. Subjektem je pořadatel (se souhlasem MZe). Podpora do výše 60 % prokázaných přímých nákladů.

- 9. B. a) – Poradenské kroužky

Účelem je podpora sdružování zemědělských podnikatelů za účelem společného zajištění poradenských služeb. Subjekt: právnické osoby sdružující zemědělské podnikatele (kteří nejsou zahraniční osobou fyzickou ani právnickou) a založené jako organizace služeb v poradenství, tj. „poradenské kroužky“ s předmětem činnosti, který odpovídá předmětu podpůrného programu. Podpora do výše 70 % uznaných normativních nákladů. Pro rok 2002: hodnota bodu 20 000,- Kč.

- 9. B. b) – Podpora vzdělávání poradců

Účelem je pokračování v systému vzdělávání a zvyšování kvality práce poradců s cílem zajištění její standardní úrovně. Subjektem je Ústav zemědělských a potravinářských informací (jako koordinátor dalších vzdělávacích subjektů). Podpora:

- do výše 100 % prokázaných vlastních nákladů na semináře a školení poradců státní poradenské sítě,

- do výše 80 % prokázaných vlastních nákladů na semináře a školení poradců vedených v Registru zemědělských poradenských organizací při MZe.

- 9. B. c) – Programy podpory poradenství ve veřejném zájmu

Účelem je podpora rozvoje systému poradenského a informačního zajištění pracovišť poskytujících poradenství ve veřejném zájmu, ve smyslu zajišťování resortní politiky v zemědělství a v rozvoji venkova v předvstupním období. Subjektem jsou Výzkumný ústav rostlinné výroby, Výzkumný ústav zemědělské techniky, Ústav zemědělských a potravinářských informací, zemědělské univerzity včetně Jihočeské univerzity (Zemědělská fakulta). Podpora do výše 100 % uznaných prokázaných vlastních nákladů.

- **10 – Podpora vzniku a činnosti odbytových organizací výrobců**

Účelem je podpořit vznik a činnost odbytových organizací výrobců a subjektů, sdružujících odbytové organizace výrobců u vybraných prvovýrobních nezpracovaných zemědělských komodit za účelem společného odbytu základních zemědělských výrobků a vytváření efektivní marketingové struktury. Do tohoto programu spadají tyto podprogramy:

- **10. A – Podpora vzniku a činnosti odbytových organizací výrobců v prvních třech letech činnosti** (formování a činnost nově vzniklých odbytových organizací výrobců). Výše podpory je v 1. roce do 60 % uznaných nákladů na formování a hlavní činnost organizace, ve 2. roce do 40 % uznaných nákladů na hlavní činnost a ve 3. roce do 20 % uznaných nákladů na hlavní činnost. Výše podpory se stanovuje dle % podílu hlavní činnosti uvedeného žadatelem.
- **10. B – Podpora činnosti odbytových organizací výrobců** (podpora technologického rozvoje a vytváření efektivní marketingové struktury odbytových organizací výrobců). Výše podpory je stanovena do výše 50 % uznatelných výdajů, max. příspěvek ze strany státu se bude odvíjet z obrátu odbytové organizace (za rok 2001), a to do výše nejvíce 2 %, maximálně však 3 mil. Kč.
- **10. C – Podpora činnosti subjektů sdružujících odbytové organizace výrobců v prvních třech letech činnosti**
  - podpora činnosti subjektů sdružujících odbytové organizace výrobců vzniklých v období od 1. 1. 2000 do 31. 5. 2002, zabývajících se odbytem nebo podporou odbytu jedné z prvovýrobních komodit pro své členské subjekty, kterými jsou výhradně uznané odbytové organizace výrobců (min. počet 4 odbytové organizace výrobců), operujících ve shodné komoditě. Podpora je v 1. roce do výše 60 %, ve 2. roce do 40 % a ve 3. roce do výše 20 % uznaných nákladů na hlavní činnost subjektů (nelze spojovat s nákladovými položkami členských odbytových organizací z podpůrných programů 10.A. a 10.B.)

- **13. – Podpora zvyšování konkurenceschopnosti českého potravinářského průmyslu**

- **13. A – Podpora zavádění systémů řízení jakosti a systému environmentálního managementu podle norem ISO.**

Účelem je usnadnění přístupu českých potravinářských podniků na evropský trh získáním mezinárodně uznávaných certifikátů řízení jakosti a environmentálního managementu ISO 9 000, ISO 14 000 a zavedení systému EMAS, popř. obnovení nebo reakreditace na vyšší stupeň. Subjektem může být výrobce potravin podle zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jehož podíl tržeb z vlastní výroby potravin je vyšší než 50 % a jehož spotřeba tuzemských zemědělských výrobků tvoří více než 70 % celkových surovinových nákladů. Výše podpory je stanovena do 50 % prokazatelně vynaložených nákladů v roce 2002 dle předloženého projektu, max. do 500 tis. Kč na subjekt a projekt. Předmětem podpory je příslušný certifikát, vydaný certifikačním akreditovaným orgánem včetně projektu a všech činností směřujících k jeho získání.

- **13. B – Podpora zvyšování funkčnosti a účinnosti systému kritických bodů (HACCP)**

Cílem je zvyšování úrovně zdravotní nezávadnosti potravin a hygieny provozu potravinářských podniků podporou provedení potřebných technických opatření v návaznosti na zpracovaný systém kritických bodů. Subjektem je výrobce potravin podle zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jehož podíl tržeb z vlastní výroby potravin je vyšší než 50 % a jehož spotřeba tuzemských zemědělských výrobků tvoří více než 70 % celkových surovinových nákladů. Výše podpory činí do 50 % prokazatelně vynaložených nákladů dle předloženého projektu, max. do 10 mil. Kč na subjekt a projekt.

Vyhodnocení podpůrných programů za rok 2001

- PP 2.B.a) – celkem bylo vyplaceno 22,7 mil. Kč, požadované částky byly přiznány v plné výši.
- PP 3.a) - bylo podpořeno nasazení predátorů a dalších prostředků biologické ochrany ve sklenicích částkou téměř 1,5 mil. Kč.
- PP 9.A - bylo na pořádání seminářů a výstav čerpáno téměř 0,5 mil. Kč.
- PP 10 – ovocnáři a zelináři čerpali celkem 5,7 mil. Kč.

b) Program SAPARD

Pěstitelů ovoce a zeleniny se přímo týká **podopatření 1. 1. 2. Rekonstrukce skladovacích kapacit pro ovoce a zeleninu**, zaměřené na investice do rekonstrukce skladovacích kapacit ovoce a zeleniny pro zemědělskou výrobu, přispívající k vyšší kvalitě skladovaného ovoce a zeleniny, skladovací technologie příznivé z hlediska životního prostředí a vyšší hygieny skladovacích postupů. Žadatelem může být fyzická nebo právnická osoba (se státní účastí nanejvýš 25 %), vlastníci skladovací kapacity a provozující zemědělskou prvovýrobu. Její příjem ze zemědělské produkce musí dosáhnout během roku, předcházejícího podání žádosti, alespoň 50 % celkových příjmů podnikatele. Jednou z podmínek příjmu finanční podpory je i povinnost vyhlášení veřejného výběrového řízení na realizaci projektu. Projektování si může žadatel zajistit vlastními silami nebo zadat, může k tomu využít i vyškolených projektantů pro projekt SAPARD, jejichž seznam je na Internetu k dispozici. Výše podpory na 1 projekt: min. 300 tis. Kč, max. 50 mil. Kč.

V první vlně (od 15. 4. do 15. 5. 2002) bylo agenturou SAPARD schváleno 17 projektů, týkajících se rekonstrukce skladovacích kapacit pro ovoce a zeleninu, a žadatelům bude vyplacena částka 74,33 mil. Kč.

Druhá vlna přijímání žádostí o poskytnutí finanční pomoci z programu SAPARD proběhla od 25. 9. do 6. 11. 2002.

c) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

Hlavní činností je poskytování podpor ve formě dotací úroků a garancí části jistiny úvěrů na ekonomicky návratné podnikatelské záměry v rámci následujících vyhlášených programů.

C.1. Provoz – Program krátkodobé podpory řešení sezónních výkyvů financování provozních výdajů. Cílem programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů na taxativně stanovené provozní účely s délkou úvěru do 18 měsíců.

C.2. Investice – Zásadními prioritami pro poskytování podpor k rozvoji perspektivních podnikatelských subjektů je cílené uskutečnění restrukturalizace těchto subjektů se zaměřením na podporu exportních aktivit a podporu tvorby vzájemně výhodných vazeb mezi prvovýrobcí, zpracovateli a distributory. Program se dělí na podprogramy:

C.2.1. – Zemědělec – Cílem podprogramu je vytvořit předpoklady pro rozvoj perspektivních zemědělců – prvovýrobců a usnadnit investiční obnovu lesa.

C.2.2. – Zpracovatel – Cílem podprogramu je podpořit rozvoj konkurenceschopných zpracovatelských organizací.

C.2.3. – Odbytová organizace – Cílem podprogramu je podpořit vybudování a rozvoj odbytových organizací.

C.2.4. Hygiena – Cílem podprogramu je zajištění veterinárních a hygienických podmínek provozů, zpracovávajících živočišné a rostlinné produkty tak, aby tyto provozny odpovídaly příslušným hygienickým a veterinárním předpisům ČR i EU. Jsou podporovány investice pro zlepšení hygieny provozů a pomocných prostor organizací, včetně investic vedoucích k certifikaci systému HACCP.

C.3. Mládí – Program podpory mladých podnikatelů – fyzických osob – do 40 let ve formě zvýhodnění podmínky programů Provoz nebo Investice.

C.4. Export – Program podpory exportu vybraných zemědělských a potravinářských komodit (je otevřen pouze pro podpory určité komodity v případě naléhavých důvodů).

5. Normy jakosti pro čerstvou zeleninu

ČSN pro čerstvou zeleninu byly v podstatě zharmonizovány s normami EHK/OSN (a tedy i EU). Většina norem EHK/OSN byla již v minulých letech převzata překladem. Výjimkou byly požadavky na několik druhů zeleniny (pro které sice existují normy EHK/OSN, dosud však nikoliv normy EU), které částečně harmonizované zůstávaly součástí příslušných skupinových ČSN. Protože tyto ČSN neobsahovaly požadavky na balení a označování, proběhla v minulém roce jejich revize a pro zmíněné druhy byly vydány samostatné ČSN, které jsou úplným překladem příslušných norem EHK/OSN.

ČSN pro zeleninu jsou průběžně harmonizovány v návaznosti na revize jednotlivých norem EHK/OSN. Z toho důvodu byla s účinností od 1. července 2002 vydána revidovaná ČSN 46 3111 - Brokolice a také ČSN 46 3197 - Pěstované žampiony, které jsou překladem posledního tj. revidovaného znění příslušných norem EHK/OSN.

V současné době probíhá v rámci plánu normalizace revize již zastaralé ČSN 46 3110 - Košťálová zelenina, ČSN 46 3120 - Kořenová zelenina a ČSN 46 3160 - Cibulová zelenina. Tyto normy budou zrušeny a pro druhy, které v nich ještě zbývají, tj. kedlubny, kadeřávek, celer bulvový, petržel a pastinák, řepa salátovou, ředkev, vodnici a pažitku, budou vydány samostatné ČSN. Revidována bude i ČSN 46 3172 - Kopr. Pro uvedené druhy neexistují normy EHK/OSN ani EU, proto jednotlivé ČSN budou vycházet z požadavků dosud platných ČSN, ale budou zpracovány stejným způsobem jako normy EHK/OSN resp. EU, tzn. formou textu a nikoliv tabulek a budou doplněny i o požadavky na balení a označování.

Přehled platných norem jakosti pro čerstvou zeleninu

Číslo normy	Název	Účinnost od
ČSN 46 3000	Ovoce čerstvé. Zelenina čerstvá. Společná ustanovení pro ovoce a zeleninu	11/88
ČSN 46 3110	Zelenina čerstvá. Košťálová zelenina (brukve, kadeřávek)	04/96
ČSN 46 3111	Brokolice	07/02
ČSN 46 3112	Květák	06/00
ČSN 46 3113	Zelí hlávkové a kapusta hlávková	06/00
ČSN 46 3114	Kapusta růžičková	06/00
ČSN 46 3120	Zelenina čerstvá. Kořenová zelenina (celer, červená řepa, ovesný kořen, pastinák, petržel, ředkev, vodnice)	01/96
ČSN 46 3121	Mrkev	06/00
ČSN 46 3122	Křen	06/02
ČSN 46 3123	Ředkvička	06/02
ČSN 46 3124	Černý kořen	06/02
ČSN 46 3130	Zelenina čerstvá. Listová zelenina (mangold, polníček)	12/94
ČSN 46 3131	Celer řapíkatý	06/00
ČSN 46 3132	Salát hlávkový, salát římský, endivie kadeřavá letní a eskariol	06/00
ČSN 46 3133	Špenát	06/00
ČSN 46 3134	Rychlené puky čekanky salátové	06/00
ČSN 46 3135	Pekingské zelí	06/02
ČSN 46 3136	Reveň	06/02
ČSN 46 3140	Fazolové lusky	08/00
ČSN 46 3141	Hrachové lusky	08/00
ČSN 46 3142	Vyluštěná hrachová zrna	10/83
ČSN 46 3150	Zelenina čerstvá. Plodová zelenina (okurky nakládačky, patizony, rajčata pro průmyslové zpracování, tykev obecná, tykev velkoplodá, tykev zimní (fikolistá)	01/90
ČSN 46 3151	Cukety	03/96

Pokračování tabulky na následující straně

Pokračování tabulky z předcházející strany

Číslo normy	Název	Účinnost od
ČSN 46 3152	Lilek	03/96
ČSN 46 3153	Melouny cukrové	03/96
ČSN 46 3154	Melouny vodní	03/96
ČSN 46 3155	Okurky	03/96
ČSN 46 3156	Paprika zeleninová	03/96
ČSN 46 3157	Rajčata	03/96
ČSN 46 3160	Zelenina čerstvá. Cibulová zelenina (pažitka)	04/92
ČSN 46 3161	Cibule kuchyňská	12/96
ČSN 46 3162	Česnek	12/96
ČSN 46 3163	Pór	12/96
ČSN 46 3170	Chřest	12/96
ČSN 46 3171	Artyčoky	07/98
ČSN 46 3172	Kopr	04/81
ČSN 46 3173	Fenykl sladký	07/98

Pramen: L. Neumanová, zpracovatel ČSN pro ovoce a zeleninu

Povinnost dodržení požadavků na jakost stanovených uvedenými normami (s výjimkou ČSN 46 3000 - Ovoce čerstvé. Zelenina čerstvá. Společná ustanovení pro ovoce a zeleninu, jejíž požadavky jsou pouze doporučující) vyplývá ze zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 306/2000 Sb. a z vyhlášky MZe č. 332/1997 Sb., ve znění vyhlášky MZe č. 92/2000 Sb.

Přehled platných norem jakosti pro sušenou zeleninu

Číslo normy	Název	Účinnost od
ČSN ISO 5559 (56 9261)	Sušená cibule (<i>Allium cepa</i> Linnaeus) – Specifikace	02/01
ČSN ISO 5560 (58 0536)	Sušený česnek (<i>Allium sativum</i> L.) - Specifikace	10/00

Pramen: L. Neumanová, zpracovatel ČSN pro ovoce a zeleninu

Uvedenými normami pro sušenou cibuli a sušený česnek byly nahrazeny příslušné články v platné ČSN 56 9260 - Sušená zelenina z 30. 8. 1984. Základní požadavky na jakost těchto dvou druhů, které musí být dodrženy, jsou stanoveny ve vyhlášce MZe č. 332/1997 Sb. ve znění vyhlášky MZe č. 92/2000 Sb.

6. Kontrola jakosti

a) Čerstvá zelenina

V roce 2001 bylo inspektory ČZPI kontrolováno celkem 13 153 šarží, z toho 7 238 šarží z dovozu a 5 915 z tuzemska. Podíl nevyhovujících vzorků byl u obou skupin přibližně stejný. U výrobců a ve velkoobchodech byla četnost výskytu zjištěných závad přibližně stejná jako v roce 2000, v maloobchodech výrazněji poklesla (ze 49,6 %), avšak na tomto stavu má především podíl výrazné zvýšení počtu kontrolovaných šarží.

Nejvíce nedostatků při kontrolách bylo zjištěno v maloobchodech, kde jsou nejčastějšími závadami špatné označení zeleniny nebo zelenina nevyhovující minimálním požadavkům podle příslušné ČSN. Velmi často je v maloobchodech zjišťována zelenina s viditelnými změnami, způsobenými mikrobiologickou činností mikroorganismů (plísňe, hniloba). Nejčastější frekvence porušení ustanovení právních předpisů bylo v obchodech u zeleniny cibulové zejména tuzemského původu, kde byly zjištěny šarže napadené hnilobou a plísněmi.

Počet kontrolovaných vzorků čerstvé zeleniny za rok 2001

Zelenina	Výroba			Velkoobchod			Maloobchod			Celkem		
	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%
Cibulová	6	0	0,0	62	1	1,6	2 420	769	31,8	2 488	770	30,9
Kořenová	18	2	11,1	218	20	9,2	2 148	568	26,4	2 384	590	24,7
Košťálová	12	0	0,0	98	17	17,3	1 937	376	19,4	2 047	393	19,2
Listová	1	0	0,0	76	3	3,9	1 113	251	22,6	1 190	254	21,3
Lusková	0	0	0,0	0	0	0,0	7	1	14,3	7	1	14,3
Plodová	2	2	100,0	155	4	2,6	4 828	1 158	24,0	4 985	1 164	23,4
Ostatní	0	0	0,0	0	0	0,0	52	28	53,8	52	28	53,8
CELKEM	39	4	10,3	609	45	7,4	12 505	3 151	25,2	13 153	3 200	24,3
Tuzemsko	39	4	10,3	200	15	7,5	4 676	1 406	24,8	5 915	1 425	24,1
Dovoz	0	0	0,0	409	30	7,3	6 829	1 745	25,6	7 238	1 775	24,5

Pramen: ČZPI, ing. Pokora

Na obsah reziduí pesticidů bylo v roce 2001 kontrolováno celkem 154 vzorků čerstvé zeleniny, nevyhověly 2 šarže (jedna šarže papriky maďarské proveniencie pro nadlimitní obsah endosulfanu a jedna šarže salátu hlávkového rovněž z Maďarska pro nadlimitní obsah procymidonu). Dusičnany byly kontrolovány u 407 šarží, z toho bylo 46 vzorků nevyhovujících. Nejvíce problémů bylo v roce 2001 s nadlimitními nálezy dusičnanů v košťálové zelenině, zejména v kapustě a kedlubnách, dále pak v ředkvi a v ředkvičkách. Nadlimitní nálezy obsahů těžkých kovů jsou výjimečné, zaznamenány byly celkem 4 nevyhovující nálezy obsahu kadmia a to vždy v celeru.

V porovnání s rokem 2000 se v roce 2001 výrazněji snížila frekvence výskytu šarží, u kterých byly zjištěny nedostatky v označování, stejně jako šarží nesplňujících minimální požadavky na jakost čerstvé zeleniny.

Výsledky rozborů čerstvé zeleniny z laboratoří a z hodnocení na místě za rok 2001

Zelenina	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		požadavky na jakost		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Cibulová	4	75,0	683	21,6	43	0,0	1 199	22,4	1 088	14,7
Kořenová	4	0,0	880	14,5	150	8,0	1 430	16,9	1 307	9,1
Košťálová	12	0,0	837	10,6	69	11,5	1 387	11,4	1 267	7,7
Listová	4	25,0	439	13,6	31	0,0	683	13,0	628	6,6
Lusková	0	0,0	2	0,0	0	0,0	3	33,3	3	0,0
Plodová	4	50,0	316	16,1	12	8,3	557	15,0	528	11,9
Ostatní	0	0,0	8	12,5	0	0,0	5	40,0	8	62,5
CELKEM	28	21,4	3 165	15,0	305	6,8	5 264	16,0	4 829	10,0

Pramen: ČZPI, ing. Pokora

Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvé zeleniny v I. pololetí roku 2002

V I. pololetí 2002 bylo zkontrolováno celkem 2958 šarží čerstvé zeleniny, z toho 2181 z dovozu. Zastoupení nevyhovujících vzorků bylo vyšší u produkce domácí, u které bylo zjištěno celkem 42 % nevyhovujících šarží, u dovozové zeleniny to bylo 30,1 %. Nejvíce závad bylo zjištěno v maloobchodech. Nejčastěji se vyskytovalo porušení ustanovení právních předpisů, a to zejména v obchodní síti u zeleniny kořenové a listové.

Počet kontrolovaných vzorků čerstvé zeleniny za I. pololetí 2002

Zelenina	Výroba			Velkoobchod			Maloobchod			Celkem		
	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%	celkem	nevyh.	%
Cibulová	2	0	0,0	22	0	0,0	679	262	38,6	703	262	37,3
Kořenová	7	2	28,6	74	8	10,8	567	245	43,2	648	255	39,4
Košťálová	1	0	0,0	38	3	7,9	328	112	34,1	367	115	31,3
Listová	40	0	0,0	44	4	9,1	123	64	52,0	171	68	39,8
Lusková	0	0	0,0	3	1	33,3	3	1	33,3	6	2	33,3
Plodová	5	0	0,0	46	2	4,3	1 004	270	26,9	1 055	272	25,8
Ostatní	0	0	0,0	0	0	0,0	8	8	100,0	8	8	100,0
CELKEM	19	2	10,5	227	18	7,9	2 712	962	35,5	2 958	982	33,2
Tuzemsko	10	1	10,0	48	1	2,1	719	324	45,1	777	326	42,0
Dovoz	9	1	11,1	179	17	9,5	1 993	638	32,0	2 181	656	30,1

Pramen: ČZPI, ing. Pokora

V porovnání se stejným obdobím roku 2001 se mírně zvýšila frekvence výskytu šarží čerstvé zeleniny, vykazující nedostatky v označení, zvýšil se i podíl šarží se zjištěným výskytem hniloby nebo plísní a neodpovídajících minimálním jakostním požadavkům. Jak vyplývá z výsledků laboratorních analýz došlo v I. pololetí roku 2002 k výraznému nárůstu počtu vzorků nevyhovujících svým obsahem reziduí pesticidů. Zatímco v roce 2001 nevyhověly celkem 2 šarže čerstvé zeleniny, za I. pololetí 2002 je to již 23 šarží.

Výsledky rozborů čerstvé zeleniny z laboratoří a z hodnocení na místě za I. pololetí 2002

Zelenina	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		požadavky na jakost		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Cibulová	7	42,8	444	20,7	27	3,7	617	26,0	577	16,8
Kořenová	1	0,0	388	40,4	118	11,0	455	28,1	442	21,0
Košťálová	2	0,0	213	30,0	56	7,1	275	22,5	274	18,6
Listová	0	0,0	66	57,5	88	10,2	65	50,7	61	19,6
Lusková	0	0,0	2	50,0	4	25,0	2	50,0	2	50,0
Plodová	2	0,0	689	21,9	62	9,6	907	15,1	870	12,7
Ostatní	0	0,0	7	100,0	0	0,0	1	100,0	2	100,0
CELKEM	12	25,0	1 809	28,1	355	9,5	2 322	22,5	2 228	16,4

Pramen: ČZPI, ing. Pokora

b) Zpracovaná zelenina

V průběhu roku 2001 bylo inspektory ČZPI zkontrolováno celkem 670 vzorků, z tohoto počtu bylo 208 vzorků nevyhovujících. K nejproblematičtější nález skupina sterilované zeleniny. Nejvyšší četnost závad z hlediska zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování je zjišťována v maloobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracované zeleniny v roce 2001

Ukazatel	Výroba		Velkoobchod		Maloobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %
Tuzemsko	161	22,4	37	37,8	246	36,6	0	0	444	31,5
Dovoz	0	0	65	13,8	161	36,6	0	0	226	30,0
CELKEM	161	22,4	102	22,5	407	36,6	0	0	670	31,0

Pramen: ČZPI, ing. Podobová

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Při kontrole chemických požadavků na zdravotní nezávadnost byla u dvou vzorků sterilovaného hrášku ze Španělska zjištěna nepovolená přítomnost syntetických barviv, u tří vzorků rajčatových protlaků nepovolená přítomnost kyseliny benzoové a u tří vzorků sušené zeleniny bylo překročeno přípustné množství pro dusičnany. Z hlediska mikrobiologických ukazatelů byla nejproblematičtější skupinou výrobků naklíčená semena. Požadavkům vyhlášky č. 294/1997 Sb. nevyhovělo celkem 19 výrobků; k nejčastějším nedostatkům patřilo překročení mezní hodnoty v ukazatelích celkový počet mikroorganismů, koliformní bakterie a kvasinky. Časté závady, způsobené mikrobiologickou činností, byly zjištěny u upravené čerstvé chlazené zeleniny. Nesplnění mezních hodnot pro celkový počet mikroorganismů bylo zjištěno také u tří vzorků zmrazené zeleniny.

Při kontrole jakostních požadavků celkového počtu 19 hodnocených vzorků zeleninových protlaků nevyhověly z důvodu nižší refraktometrické sušiny 2 rajčatové protlaky. Při senzorickém hodnocení bylo několik vzorků hodnoceno jako nevyhovující z důvodu deformace obalu a přítomnosti rzi (jednalo se o dovozové výrobky z Číny, Španělska a Itálie).

Mezi zjištěné nedostatky v označování patřily chybějící údaje o datu použitelnosti u upravené chlazené zeleniny, o množství soli v hmotnostních % u vzorků oliv a pikantních rajčatových omáček. U směsí zmrazené zeleniny bylo častým nedostatkem nevyhovující označení složení, u výrobků s převládajícím podílem jednoho druhu zeleniny nebyly podíly jednotlivých druhů uvedeny v sestupném pořadí dle množství. Nedostatky u sušené zeleniny se týkaly neúplného značení oxidu siřičitého. U několika vzorků sterilované zeleniny a zeleninových past neodpovídala celková hmotnost výrobků a hmotnost pevného podílu údajům uvedeným na obale pro spotřebitele. K dalším nedostatkům patřily chybějící údaje v českém jazyce, jednalo se zejména o vzorky sterilované zeleniny dovezené z Francie a Číny a kysané zelí ze Slovenska a Rakouska.

Z dalších zjištěných nedostatků stojí za zmínku nedodržení podmínek skladování (nevhodná skladovací teplota) u kysaného zelí, naklíčených semen, upravené chlazené zeleniny a zmrazené zeleniny, které bylo často spojeno s porušením mikrobiologických požadavků.

Výsledky rozborů zpracované zeleniny z laboratoří a z hodnocení na místě v roce 2001

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		označování	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Zelenina	142	12,7	209	19,6	281	8,9	225	18,7	246	42,3

Pramen: ČZPI, ing. Podobová

Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti zpracované zeleniny za I. až III. čtvrtletí roku 2002

V období od ledna do září 2002 bylo inspektory ČZPI zkontrolováno celkem 401 vzorků zeleninových výrobků. Jako nevyhovující byl vyhodnocen 121 vzorek, z toho 74 tuzemských. K nejproblematičtější skupině patří zmrazená zelenina. Nejvyšší četnost závad je v maloobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracované zeleniny v období leden – září 2002

Ukazatel	Výroba		Velkoobchod		Maloobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %
Tuzemsko	104	12,5	15	13,3	131	43,5	2	100,0	252	29,4
Dovoz	0	0,0	41	29,3	108	32,4	0	0,0	149	31,5
CELKEM	104	12,5	56	25,0	239	38,5	2	100,0	401	30,2

Pramen: ČZPI, ing. Podobová

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Nejproblematictější skupinou výrobků z hlediska mikrobiologických ukazatelů byla upravená chlazená čerstvá zelenina a zmrazená zelenina. Požadavkům vyhlášky č. 294/1997 Sb. nevyhovělo celkem 11 výrobků. K nejčastějším nedostatkům patřilo překročení mezní hodnoty v ukazatelích celkový počet mikroorganismů. Časté závady, způsobené mikrobiologickou činností (plíseň, hniloba), byly zjištěny u upravené čerstvé chlazené zeleniny. Z důvodu nižší refraktometrické sušiny nevyhovělo 6 vzorků kečupů (ČR, Polsko) z celkového počtu 25 hodnocených vzorků zeleninových protlaků. Dva vzorky kysaného zelí (z 8 vzorků) nevyhověly z hlediska nižšího obsahu kyseliny mléčné. Nižší pevný podíl byl nalezen u dvou vzorků zeleniny (kysané zelí, sterilované fazole) z celkového počtu 6 hodnocených vzorků zeleniny.

Při senzorickém hodnocení byly dva vzorky sterilované zeleniny hodnoceny jako nevyhovující z důvodu deformace obalu (ČR, Polsko). Nevyhovující vzhled a konzistence byla zjištěna především u osmi vzorků zmrazené zeleniny, u upravené čerstvé chlazené zeleniny (mrkvový salát – našedlé barvy, zkvašený), u sterilovaných okurek (měkké) a u kysaného zelí (zmrzlé).

Mezi zjištěné nedostatky v označování patřily chybějící údaje o datu použitelnosti u zmrazené zeleniny a u upravené chlazené čerstvé zeleniny, o datu minimální trvanlivosti u sterilované zeleniny a u mléčně kvašené zeleniny. U směsi zmrazené zeleniny bylo častým nedostatkem nevyhovující označení složení, u výrobků s převládajícím podílem jedné zeleniny nebyly podíly jednotlivých druhů zeleniny uvedeny v sestupném pořadí dle množství. Celková hmotnost výrobku a hmotnost pevného podílu neodpovídala údajům uvedeným na obale pro spotřebitele u několika vzorků sterilované zeleniny. K dalším nedostatkům z hlediska označování patřily chybějící údaje v českém jazyce.

Výsledky rozborů zpracované zeleniny z laboratoří a z hodnocení na místě v období leden – září 2002

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		označování	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Zelenina	100	24,0	95	15,8	126	0,8	174	23,0	143	32,9

Pramen: ČZPI, ing. Podobová

7. Legislativa vztahující se ke komoditě zelenina

Nové právní předpisy, navazující na situační a výhledovou zprávu z prosince 2001:

Zákon č. 1/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (zák. č. 35/1993 Sb., 113/1997 Sb., 63/2000 Sb., 256/2000 Sb. a 265/2001 Sb.). Účinnost od 1. 7. 2002 s výjimkou čl. I bodů 43, 45 až 51, 56 a 57, které nabývají účinnosti dnem 4. 1. 2002.

Úplné znění č. 36/2002 Sb. zákona č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, jak vyplývá z pozdějších změn (zákon č. 409/2000 Sb., 455/1991 Sb., 314/2001 Sb.). Účinnost od 30. 1. 2002.

Vyhláška MZ č. 52/2002 Sb., kterou se stanoví požadavky na množství a druhy látek, určených k aromatizaci potravin, podmínky jejich použití, požadavky na jejich zdravotní nezávadnost a podmínky použití chininu a kofeinu. Účinnost od 1. 3. 2002.

Vyhláška MZ č. 53/2002 Sb., kterou se stanoví chemické požadavky na zdravotní nezávadnost jednotlivých druhů potravin a potravinových surovin, podmínky použití látek přídatných, pomocných a potravních doplňků ve znění **vyhlášky č. 233/2002 Sb.** Účinnost od 1. 3. 2002.

Vyhláška MZ č. 54/2002 Sb., kterou se stanoví zdravotní požadavky na identitu a čistotu přídatných látek, které se smějí používat k výrobě potravin, podle § 19 písm. a) a b) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 306/2000 Sb. Účinnost od 1. 3. 2002.

Vyhláška MZe č. 89/2002 Sb., o ochraně proti zavlékání škodlivých organismů při dovozu, průvozu a vývozu rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů a pro jejich rozšiřování na území ČR a o soustavné rostlinolékařské kontrole. Účinnost od 20. 3. 2002.

Vyhláška MZe č. 91/2002 Sb., o prostředcích na ochranu rostlin podle § 45 odst. 3 zákona č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči, a změnách některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 409/2000 Sb. a zákona č. 314/2001 Sb. Účinnost od 1. 10. 2002.

Vyhláška MZe č. 92/2002 Sb., o odborné způsobilosti pro živnostenské podnikání na úseku rostlinolékařské péče. MZe stanoví živnostensky podnikat podle § 45 odst. 2 zákona č. 147/1996 Sb. o rostlinolékařské péči a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 314/2001 Sb. Účinnost od 20. 3. 2002.

Vyhláška MPO č. 115/2002 Sb., o podrobnostech nakládání s obaly. Účinnost od 9. 4. 2002.

Vyhláška MPO č. 116/2002 Sb., o způsobu označování vratných zálohovaných obalů. Účinnost od 9. 4. 2002.

Vyhláška MPO č. 117/2002 Sb., o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence. Účinnost od 9. 4. 2002.

Zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů. Účinnost od 1. 7. 2002.

Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 1. 2003.

Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů (č. 309/2002 Sb.). Účinnost od 1. 1. 2003.

Zákon č. 148/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu ČR, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 17. 4. 2002.

Zákon č. 149/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích. Účinnost od 1. 6. 2002.

Zákon č. 174/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 356/1999 Sb. Účinnost od 24. 5. 2002.

Vyhláška MZe č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby pro zemědělství. MZe stanoví požadavky na stavby podle § 143 odst. 4 písm. c) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 83/1998 Sb. a zákona č. 151/2000 Sb. Účinnost od 1. 6. 2002.

Vyhláška MZe č. 196/2002 Sb., kterou se mění vyhláška č. 147/1998 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby. Účinnost od 1. 7. 2002.

Vyhláška MZe č. 243/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisného označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele. Účinnost od 1. 7. 2002.

Vyhláška MF č. 252/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb. a 1/2002 Sb. Účinnost od 1. 7. 2002

Vyhláška MZ č. 347/2002 Sb., o hygienických požadavcích na prodej potravin a rozsah vybavení prodejny podle sortimentu prodávaných potravin. Účinnost od 6. 8. 2002.

SVĚTOVÝ TRH

Produkce zeleniny v zemích Evropské unie

Pěstební plochy zeleniny v EU v současnosti dosahují podle statistiky FAOSTAT celkové výměry 2,0 mil. ha s produkcí zhruba 54 mil. t. Z uvedené plochy se tržní zelenina pěstuje na 1,8 mil. ha a produkce má meziročně rostoucí trend. Předpokládá se, že v posledních dvou letech došlo v evropských zemích ke zvýšení ploch zeleniny včetně rané.

Pěstování tržní zeleniny v zemích EU

Stát	Pěstební plocha (tis. ha)			Produkce (tis. t)		
	1998	1999	2000	1998	1999	2000
Belgie/Lucembursko	53	54	51	1 391	1 536	1 343
Dánsko	7	6	6	213	187	187
Finsko	10	10	9	210	244	243
Francie	315	300	295	6 252	6 313	6 236
Irsko	7	7	7	253	245	250
Itálie	569	550	553	14 677	15 292	16 266
Německo	93	96	101	2 706	2 910	3 012
Nizozemsko	74	83	78	3 154	3 693	3 606
Portugalsko	42	41	41	1 613	1 574	1 502
Rakousko	12	13	13	427	528	499
Řecko	134	134	138	4 111	4 047	4 220
Španělsko	388	395	395	11 877	12 133	12 000
Švédsko	7	6	6	243	246	245
Velká Británie	136	131	121	2 854	2 914	2 505
CELKEM	1 847	1 826	1 814	49 981	51 862	52 114

Pramen: ZMP, Agrarmärkte in Zahlen – Europäische Union 2002

Itálie

Největším producentem zeleniny v rámci EU je Itálie, kde se vypěstuje v průměru 15 mil. t zeleniny. Vlivem nepříznivého počasí v roce 2001 se produkce zeleniny snížila oproti předchozímu roku přibližně o 8 % na objem 14,9 mil. t. V porovnání s rokem 2000 se v roce 2001 významně zvýšil export zejména mrkve, salátů, cibule a rajčat, naproti tomu vývoz košťálovin (kromě květáku a brokolice) poklesl. Významným odbytištěm italské zeleniny je stabilně Německo, kam směřuje až 51 % z celkového vývozu. Dovoz čerstvé zeleniny do Itálie v roce 2001 vzrostl o 4 % na objem 333 tis. t, přičemž z 85 % se jedná o dovoz zeleniny původem v zemích EU. Dovážena je zejména cibule, rajčata a papriky.

Odhaduje se, že v roce 2002 bude vzhledem k nepříznivému průběhu počasí výnos i kvalita cibule mnohem nižší, a to i v regionu Piemont, kde se produkce vyznačuje mimořádně vysokou kvalitou. Naskladněno bude méně cibule než loni, a to kolem 12 tis. t (v roce 2001 to bylo 19,8 tis. t).

Export čerstvé zeleniny z Itálie (t)

Název	1999	2000	2001	2001/00 v %
CELKEM	799 908	748 110	830 086	+11
Z toho:				
- artyčoky	7 608	9 386	6 317	-33
- cukety	16 420	12 738	14 768	+16
- okurky	4 653	6 426	5 581	-13
- květák (včetně brokolice)	81 135	72 867	72 724	-
- ostatní košťálová zelenina	66 671	63 668	59 698	-6
- pór	4 899	4 636	4 636	-
- rajčata	115 353	119 906	129 818	+8
- cibule	57 555	54 807	61 346	+12
- česnek	7 067	6 952	7 721	+11
- paprika	7 602	9 905	8 605	-5
- saláty (ledový, hlávkový)	52 265	41 395	47 292	+14
- ostatní saláty	99 911	94 308	102 853	+9

Pramen: ISMEA, ZMP, Fruit and Vegetable Markets

Španělsko

Španělsko je v rámci EU druhým největším producentem zeleniny. Produkce je v posledních letech stabilní v rozmezí od 11,8 – 12,1 mil. t. Téměř 92 % vyvážené zeleniny pochází z autonomních regionů Andalusie, Valencie, Murcie a Kanárských ostrovů. Navzdory významným problémům s virovými chorobami zeleniny vzrostly vývozy v roce 2001 téměř všech druhů zeleniny o 10 % na celkových 3,48 mil. t. Výjimku představoval pouze česnek, jehož vývoz naopak poklesl o 8 %. Na celkovém objemu vývozu se rajčata, paprika a okurky podílejí téměř 50 %, významnou roli hraje rovněž vývoz mrkve, lilku a cuket. Naprostá většina exportu čerstvé zeleniny směřuje na trhy členských států EU, zejména pak do Německa (26 %), Velké Británie (20 %), Francie (17 %) a Nizozemska (14 %).

Nizozemsko

Mezi významné producenty zeleniny v EU patří také Nizozemsko, které zaujímá přední místo ve vývozu čerstvé zeleniny. V roce 2001 vzrostl export zeleniny o 7,3 % na hodnotu 2,9 mil. EUR. Klíčovou komoditou exportu jsou rajčata, cibule, česnek a dále okurky, jejichž vývoz směřoval především do Německa, Velké Británie a Francie. Zahraničnímu obchodu okurkami konkuruje Nizozemsku Španělsko, avšak vzhledem k redukci ploch dodávky španělských okurek klesají. Nizozemští spotřebitelé upřednostňují květák, který je jejich nejoblíbenější zeleninou, následuje cibule, rajčata, salátové okurky a karotka.

Rakousko

Pěstitelské plochy zeleniny se v roce 2002 proti předchozímu roku snížily zhruba o 6 % na 12,1 tis. ha. Produkce by měla dosáhnout přibližně 445 tis. t. K významnému rozšíření ploch došlo pouze u pórku, ředkvičky a ledového salátu; naopak omezení nastalo u pěstování hrachu, květáku, hlávkového salátu a špenátu.

Pěstební plochy cibule se od roku 1980 téměř zdvojnásobily a produkce je nyní téměř čtyřnásobná. Více než 50 % produkce cibule je určena pro export; do Rumunska směřuje 11 % z celkového exportu cibule, do Chorvatska a Bosny dalších 14 %, do ostatních zemí střední a východní Evropy je vyváženo 20 %, do zemí EU se vyváží 24 % z celkové produkce.

Produkce rajčat v zemích EU

V roce 2001 se produkce rajčat v některých hlavních pěstitelských zemích EU zvýšila, zejména ve Španělsku, Portugalsku, Nizozemsku a Belgii, naopak k poklesu produkce došlo v Itálii, Řecku a Francii. V roce 2002 podle prvních odhadů nedojde v pěstování rajčat v EU k výrazným změnám. Pěstební plochy v Nizozemsku mírně poklesly, ve Španělsku plochy letních rajčat jsou na stejné úrovni jako v roce 2001. Výměra rajčat ve Francii mírně klesla, ale produkce rajčat ve sklenicích expanduje. V Německu jsou v nejdůležitějších pěstebních oblastech plochy rajčat stabilní. V Rakousku pěstování rajčat ve sklenicích vzrostlo o 6 % na 148 ha, produkce je očekávána vyšší o 9 % v objemu 30 tis. t.

Produkce rajčat v zemích EU (t)

Stát	1999	2000	2001
CELKEM	16 367 389	16 076 161	15 129 460
Z toho:			
Rakousko	19 796	19 800	19 800
Belgie/Lucembursko	292 390	216 280	250 000
Francie	921 489	897 628	860 000
Německo	41 382	49 969	45 000
Řecko	2 098 446	2 057 184	2 045 000
Itálie	7 253 000	7 538 100	6 334 460
Nizozemsko	525 000	520 000	550 000
Portugalsko	1 151 526	1 000 000	1 075 000
Španělsko	3 864 600	3 582 600	3 785 400
Velká Británie	119 300	115 200	111 000

Pramen: FAOSTAT Database Results

Spotřeba zeleniny v zemích EU

V zemích EU se roční celková spotřeba čerstvé a konzervované zeleniny pohybuje zhruba mezi 55 – 220 kg na osobu. V zemích jižní Evropy se průměrná spotřeba pohybuje ve výrazně vyšších úrovních než v severních zemích, kde spotřebitelé nakupují zejména zmrazenou zeleninu. V průběhu posledních 10 let byl zaznamenán v severních zemích trend pozvolného nárůstu celkové spotřeby zeleniny na rozdíl od jižních zemích, kde dochází k její stagnaci.

První místo ve spotřebě zeleniny zaujímají rajčata. Kromě Nizozemska a Velké Británie se ve Francii a Itálii spotřeba rajčat podílí 20 % na celkové spotřebě čerstvé zeleniny, 18 % v Německu a 16 % v Belgii. V Nizozemsku je neoblíbenější zeleninou květák, ve Velké Británii mrkev, v Německu a Francii kromě mrkve a okurek také ředkvičky. Ve středozevní oblasti dosahuje nejvyšší úrovně spotřeba brokolice, salátů, cuket, okurek, rajčat, paprik a lilků. Na druhé straně spotřeba tradiční košťálové zeleniny jako např. bílého zelí, kadeřavé kapusty, kořenové zeleniny a luštěnin klesá.

Spotřeba zeleniny ve vybraných zemích EU

Země	Kg/osobu
Itálie	220
Španělsko	190
Portugalsko	125
Rakousko	99
Německo	90
Irsko	85
Dánsko	75
Švédsko	55

Pramen: ZMP, Fruit and Vegetable Markets

Produkce zeleniny ve střední a východní Evropě

Během posledních 12 let došlo v některých zemích východní Evropy k významnému poklesu produkce zeleniny. V zemích, které dříve patřily k velmi významným z hlediska exportu, se stabilizovala produkce na poněkud nižší úrovni (např. v Maďarsku) nebo došlo nejdříve ke změnám druhové skladby pěstované zeleniny a následně stabilizaci produkce (např. v Polsku).

Celková produkce zeleniny ve vybraných zemích střední a východní Evropy (tis. t)

Stát	1998	1999	2000	2001
Bulharsko	1 747,2	1 778,9	1 485,8	1 439,3
Chorvatsko	466,5	504,4	465,6	465,5
Česká republika	552,9	572,5	482,0	421,2
Maďarsko	1 810,5	2 006,4	1 615,4	1 629,0
Polsko	6 387,1	5 625,9	5 888,8	5 513,0
Rumunsko	3 508,6	3 913,2	3 407,6	3 945,0
Slovensko	593,0	685,4	468,8	406,1
Slovinsko	106,3	104,4	106,0	106,0
Makedonie	524,5	528,0	532,7	523,5
Bosna a Hercegovina	714,5	699,6	621,1	648,8
Jugoslávie	1 399,0	1 142,9	1 105,6	1 105,6

Pramen: ČSÚ, ŠÚ SR, FAOSTAT

Polsko

V Polsku v roce 2001 dosáhla podle posledních zpráv sklizeň zeleniny cca 5,5 mil. t, přičemž výrazný pokles nastal především u produkce hlávkového zelí, cibule a polních rajčat. Produkce květáku a polních okurek byla na přibližně stejné úrovni jako v roce 2000; u ostatních druhů včetně mrkve došlo k mírnému zvýšení.

Polsko patří stále k významným exportérům čerstvé i zpracované zeleniny, a to jak do zemí východní tak i západní Evropy. Je jedním z předních evropských producentů např. hlávkového zelí, mrkve, květáku. Patří k předním světovým producentům cibule (v Evropě zaujímá druhé místo po Španělsku) a je jejím významným exportérem, vyváží asi 15 % z celkové sklizně jak v čerstvém tak zpracovaném stavu, a to zejména do Německa, Nizozemska a Velké Británie. Vedle Číny, USA a Maďarska je také hlavním dodavatelem sušené zeleniny do zemí EU (vyjma sušené cibule), přičemž k největším odběratelům patří Německo a Velká Británie. Z Polska se především vyváží sušená mrkev, zeleninové směsi a sušená rajčata. V posledním období vzhledem k vyšší konkurenci producentů z Indie a Číny však klesá podíl Polska na exportech sušené zeleniny do EU a naopak narůstá její podíl na importu.

Maďarsko

Podle statistiky FAOSTAT se plocha polní zeleniny v roce 2001 zvýšila o 8 % na celkových 98,9 tis. ha. Plocha rychlené zeleniny se přitom snížila o 150 ha na 5,1 tis. ha. Nárůst produkce byl

zaznamenán u květáku, mrkve, pastináku, cibule, česneku, okurek nakládaček, zeleného hrášku a fazolek a sladké kukuřice.

V roce 2002 se předpokládá zvýšení exportu zeleniny zejména papriky, rajčat a zelí hlavně do Německa, Rakouska a také do ČR. Důvodem je předpokládaný nedostatek zeleniny ve východní a střední Evropě vzhledem ke značným škodám způsobených letními záplavami.

Celková plocha věnovaná organickému (ekologickému, biologickému) zemědělství se za rok 2001 zvýšila o 68 % na 79,2 tis. ha. Rychlý růst nabídky organicky vyrobených zemědělských produktů předstihuje domácí poptávku, která je vcelku nepatrná. Příčinou jsou relativně vysoké ceny nabízených produktů a nerozvinutá tržní infrastruktura. Organické zemědělské podniky dodávají více než 95 % své produkce na trhy západní Evropy. Většinu organicky vyrobených plodin představuje durum pšenice a špalda, ale místní obchodníci mají větší zájem o zeleninu. Od roku 2000 do roku 2001 se zvýšila plocha organické zeleniny 14krát. Z celkové plochy organicky obhospodařované půdy v roce 2001 zaujímal zelenina 6 %.

Mezi Maďarskem a EU se má podle nového vzájemného ujednání o kontrolách produktu v zemi původu podstatně zjednodušit obchod s ovocem a zeleninou. V roce 2002 by měla začít platit dohoda o pověření Maďarska provádět kontrolu, zda ovoce a zelenina vyvážené do EU odpovídají standardům EU. To umožní produktům vstupovat na trhy EU bez kontrol v místě importu. Toto rozhodnutí je první ze série dohod, které ještě musí být ujednány s nečlenskými zeměmi EU, aby se usnadnil prodej ovoce a zeleniny mezi EU a jejich obchodními partnery. Podobný systém dohod se má realizovat s dvaceti dalšími státy, které dosud nejsou členy EU, včetně současných kandidátských zemí.

Slovensko

V roce 2001 dosáhla sklizeň zeleniny 406,1 tis. t, což v porovnání s předchozím rokem představuje z důvodu nepříznivého průběhu počasí 13% pokles. Největší podíl na produkci mělo hlávkové zelí (31,3 %), dále rajčata, mrkev a karotka, cibule a paprika. Sklizňové plochy poklesly na 32,9 tis. ha. Celková výměra zakrytých ploch činila 220,8 ha, ze kterých se sklídilo celkem 8,9 tis. t zeleniny, a to zejména rajčata, salátové okurky a paprika. V roce 2001 výroba zpracovatelského průmyslu dosáhla objemu 35,6 tis. t zeleninových výrobků, z toho 13,6 tis. t představovala sterilizovaná zelenina, dále 7,1 tis. t zelenina konzervovaná v octě a 7,6 tis. t zelenina konzervovaná jinak než v octě.

Slovensko je zemí importní a nejvíce čerstvé zeleniny dováží z Nizozemska, Itálie, Španělska, Polska, Maďarska a jižní Afriky. Export zeleniny směřuje především do ČR, Polska a Maďarska. Dovoz v roce 2001 činil 80,8 tis. t zeleniny, což byl pokles o 5,5 % v porovnání s předchozím rokem. Největší podíl na dovozu měly melouny, rajčata, cibule a hlávkové zelí. Vývoz zeleniny meziročně poklesl a dosáhl objemu 44,9 tis. t; dominovaly zejména okurky a rajčata.

Přehled o produkci zeleniny na Slovensku

Druh	Sklizňová plocha (ha)		Produkce zeleniny (t)	
	2000	2001	2000	2001
CELKEM	43 834	32 896	468 838	406 064
Z toho:				
- hlávkové zelí	7 392	6 454	97 874	128 531
- květák	1 880	939	17 909	11 396
- kapusta	1 386	465	12 647	5 312
- celer	1 039	154	12 798	1 601
- mrkev	3 983	3 025	51 240	37 079
- okurky nakládačky	2 442	2 427	17 322	17 612
- okurky salátové	1 148	927	20 696	16 118
- paprika	2 937	2 335	35 399	27 862
- rajčata	3 577	4 211	72 991	65 854
- cibule	4 075	3 241	26 262	33 460
- cukrová kukuřice	1 589	1 865	4 823	8 629
- salát hlávkový	504	96	4 829	835

Pramen: Situační a výhledová správa „Zelenina“, Bratislava 2002

Světová produkce melounů

Světová produkce vodních melounů v roce 2001 dosáhla objemu kolem 76 mil. t a cukrových melounů 21 mil. t. Největšími producenty vodních melounů je Čína (s 52 mil. t) a Turecko (s 4 mil. t). Dalšími významnými producenty je USA, Irán, Egypt a Mexiko. V rámci EU je největším producentem vodních melounů Řecko a cukrových melounů Španělsko. V roce 2001 bylo v zemích EU sklizeno z 51 tis. ha celkem 1,9 mil. t vodních melounů a z 93 tis. ha celkem 2,1 mil. t cukrových melounů.

Největším exportérem vodních melounů do EU je Španělsko, následuje Řecko a Itálie; ze zemí mimo EU je to zejména Honduras, Kostarika a Brazílie; významnou roli hrají též dovozy melounů mimo sezónu ze zemí Latinské Ameriky. Tyto dovozy směřují především na trhy Německa, Velké Británie a Francie.

V roce 2001 produkce cukrových melounů ve Španělsku dosáhla více než 1 mil. t a 620 tis. t vodních melounů z výměry 39,6 tis. ha, resp. 17,4 tis. ha. Export melounů má výrazný rostoucí trend a svým objemem zaujímá významné místo v celkovém exportu španělské zeleniny. Hlavním odběratelem melounů je Německo (více než 40 % celkového exportu), Velká Británie a Francie. V Řecku, které je největším producentem vodních melounů v rámci EU, se v roce 2001 sklídilo z 18,6 tis. ha přibližně 738 tis. t. Více než 20 % produkce je určeno pro export zejména do zemí východní Evropy, avšak hlavním spotřebitelem je Itálie a také Německo.

OCHRANA TRHU V EU

Sektor ovoce a zeleniny zaujímá významné a do značné míry samostatné postavení ve Společné zemědělské politice ES (SZP ES), což je dáno jeho velkou druhovou a odrudovou rozmanitostí, rychlými změnami v nabídce a poptávce, snadnou zkazitelností výrobků a z toho vyplývajícími specifickými přístupy k řešení zásadních problémů. Základními nástroji SZP ES jsou právní předpisy, jejichž uplatňování je důsledné a přísně kontrolované, zejména jedná-li se o hospodaření s účelově vynakládanými veřejnými finančními prostředky. Platným klíčovým právním předpisem Společné organizace trhu (SOT) čerstvého ovoce a zeleniny je Nařízení Rady č. 2200/96, které vstoupilo v platnost 1. 1. 1997. Do SOT jsou zahrnuty veškeré druhy zeleniny, pěstované v EU, s výjimkou cukrové kukuřice, fazolí a hrachu ke krmění. Cílem SOT je docílit rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou. Reforma sektoru v roce 1996 podpořila specializaci uvnitř resortu, orientovala sektor směrem k trhu, zavedla podporu odbytových organizací výrobců prostřednictvím nově zavedeného operačního fondu za postupného snižování přímých intervencí, tj. přímých kompenzací za stažení nadbytečného ovoce a zeleniny z trhu.

Nadprodukce vybraných druhů čerstvé zeleniny, které odpovídají příslušným normám jakosti, je v EU řešena formou stahování produkce z trhu prostřednictvím organizací producentů podle pravidel, která jsou dána Nařízením ES č. 2200/96. Výrobky stažené z trhu bývají následně využity buď k charitativním účelům nebo pro nepotravinové účely, ke zkrmení zvířaty anebo zkompostovány. Přímé intervence jsou postupně nahrazovány možností kompenzovat stažené výrobky z trhu z operačního fondu uznané organizace výrobců.

Účinnou ochranou trhu ovoce a zeleniny v ES jsou předepsané vstupní ceny, které se postupně snižují.

Kompenzace za stažení z trhu poskytované Společenstvím (EUR/100 kg) v jednotlivých marketingových rocích

Plodina	1997/1998	1998/1999	1999/2000	2000/2001	2001/2002	od 2002
Květák	9,34	8,88	8,41	7,94	7,48	7,01
Rajčata	6,44	6,12	5,80	5,47	5,15	4,83
Lilky	5,29	5,02	4,76	4,49	4,23	3,97
Melouny cukrové a vodní	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00

Pramen: Nařízení Rady (ES) č. 2200/96

Druhy zeleniny, na které se vztahují předepsané vstupní ceny a období pro jejich uplatňování v EU

CN - kód	Popis	Období uplatňování vstupní ceny	Vstupní cena v EUR/100 kg v roce 2002
0702 00 00	Rajčata čerstvá, chlazená	1. 1. – 31. 12.	
	1. 1. – 31. 3.		84,6
	1. 4. – 30. 4.		112,6
	1. 5. – 31. 5.		72,6
	1. 6. – 30. 9.		52,6
	1. 10. – 20. 12.		62,6
	21. 12. – 31. 12.	67,6	
0707 00 05	Okurky salátové, nakládačky čerstvé, chlazené	1. 1. – 31. 12.	
	1.1. – konec února		67,5
	1. 3. – 30. 4.		110,5
	1. 5. – 30. 9.		48,1
	1. 10. – 10. 11.		68,3
	11. 11. – 31. 12.	60,5	
0709 10 00	Artyčoky	1. 1. – 30. 6.	
	1. 1. – 31. 5.		82,6
	1. 6. – 30. 6.		65,4
	1. 11. – 31. 12.	94,3	
0709 90 70	Tykve, cukety	1. 1. – 31. 12.	
	1. 1. – 31. 1.		48,8
	1. 2. – 31. 3.		41,3
	1. 4. – 31. 5.		69,2
	1. 6. – 31. 7.		41,3
	1. 8. – 31. 12.	48,8	

Pramen: Nařízení Komise (ES) č. 2263/2000

Režim pro zpracovanou zeleninu byl reformován Nařízením Rady ES č. 2201/96, s účinností od 1. 1. 1997. Nařízení zahrnuje smlouvy mezi zpracovateli a organizacemi výrobců, opatření pro vyplácení produkčních podpor vybraných komodit, hektarových podpor a skladovacích podpor a opatření pro obchod se třetími zeměmi, včetně systému minimálních dovozních cen, speciálních ochranných opatření a přístupu k vývozním podporám.

Zpracované zeleninové výrobky přicházející v úvahu pro podporu produkce

Položka celního sazebníku	Popis
ex 0710 80 70	Rajčata loupaná, celá nebo části, zmrazená
ex 0712 90 30	Rajčata sušené plátky
2002 10 10	Rajčata celá nebo dělená, loupaná
2002 10 90	Rajčata celá nebo dělená, neloupaná
ex 2002 90	Rajčatová dřeň, ostatní nebo kečup
2002 90 11,19	Rajčatové šťávy
2002 90 31,39,91,99	Rajčatový koncentrát
2009 50	Šťáva z rajských jablek

Pramen: Nařízení Rady ES č. 2201/96

Výrobky, na jejichž dovoz se vyžadují dovozní licence (podle Nařízení č. 1921/95, ve znění poslední úpravy Nařízením č. 2427/95):

- chřest konzervovaný, fazolové lusky, houby v konzervách, hrachové lusky, rajčatový koncentrát, rajčata loupaná a konzervovaná, rajčatová šťáva.

PĚSTOVÁNÍ ZELENINY V ČESKÉ REPUBLICE

Od roku 2002 dochází v rostlinné výrobě ke změně ve statistickém zjišťování, jehož základem jsou výsledky celoplošného strukturálního zemědělského sčítání Agrocensus 2000, které zahrnuje veškeré hospodářské subjekty v zemědělství, vymezené prahovými hodnotami, tj. výměrou od 1 ha zemědělské půdy a doplňkovými měřítky (**od výměry 1 500 m² pěstovaných intenzivních plodin** – sadů, květin, **venkovní zeleniny**, 1000 m² vinic, 300 m² plochy skleníků a pařenišť). Těmito prahovými hodnotami je určena struktura a rozměr našeho zemědělství, který se tak stává srovnatelným s evropskými statistickými standardy i kritérii platnými v zemích EU. **Upouští se tak od dosavadního způsobu zjišťování, který kombinoval výsledky šetření dat z předložených výkazů zpravodajskými jednotkami a z kvalifikovaného odhadu struktury pěstebních ploch plodin u zahrádkářů a drobných pěstitelů,** se současným přihlédnutím k celkové výměře zemědělské a orné půdy vykazované v katastru nemovitostí.

Po získání údajů za sektor domácností obyvatelstva, který představuje cca 3,8 mil. subjektů, budou údaje o plochách a produkci jednotlivých druhů zeleniny doplněny.

Celkově lze hodnotit rok 2001 z hlediska pěstování zeleniny jako průměrný. Podle údajů ČSÚ bylo v roce 2001 z plochy 26 048 ha sklizeno celkem 421,2 tis. t zeleniny, což představuje v porovnání s předchozím rokem pokles sklizně o 12,6 %. Ve skutečnosti nebyl tento úbytek tak výrazný. Vykazovaná nižší sklizňová plocha je důsledkem zpřesnění údajů po celoplošném sčítání Agrocensus 2000. I přesto se však pěstební plocha zeleniny v ČR stále snižuje. Hlavními důvody tohoto poklesu je především ukončení výroby zeleniny u řady podniků, omezení produkce u drobných a malých pěstitelů, snížení ploch zeleniny na průmyslové zpracování kvůli problémům ve zpracovatelském průmyslu. K nejvýraznějšímu poklesu produkce v důsledku nepříznivého průběhu počasí během roku 2001 došlo u petržele, celeru, salátových okurek, kedluben, kapusty a hlávkového zelí, naopak nárůst produkce nastal zejména u cibule, fazolových lusků, hrášku, papriky a špenátu.

Vývoj osevních ploch konzumní zeleniny v ČR (ha)

Zelenina	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Celer	1 150	1 228	1 194	1 239	1 258	1 120	802	319
Cibule	6 086	6 078	5 322	5 721	6 023	5 571	4 817	2 468
Česnek	1 297	1 610	1 563	1 552	1 546	1 393	1 018	41
Hrách dřeňový	2 107	2 292	1 992	1 937	2 244	2 136	2 247	1 772
Kapusta	1 300	1 160	1 145	1 152	1 119	963	699	245
Kedlubny	1 409	1 473	1 409	1 359	1 334	1 092	818	123
Květák	2 261	2 210	2 166	2 132	2 100	2 041	1 645	907
Mrkev	3 525	3 941	3 592	3 715	3 607	3 203	2 533	976
Okurky nakládačky	2 995	3 169	3 230	3 092	2 799	2 712	2 209	604
Okurky salátové	1 559	1 270	1 264	1 193	1 189	1 145	833	198
Petržel	1 464	1 521	1 473	1 624	1 681	1 652	1 154	437
Rajčata	2 196	2 420	2 009	1 996	1 929	1 983	1 549	430
Zelí hlávkové bílé	*3 508	*4 102	*3 883	*3 910	*3 788	*3 769	*2 882	*1 965
Ostatní zelenina	4 106	4 290	3 873	4 001	4 150	3 535	3 024	2 182
Zelenina celkem	34 963	36 764	34 115	34 624	34 766	32 316	26 230	12 667

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * součet osevních ploch zelí hlávkového bílého a červeného
Rok 2002 – údaje bez sektoru domácností obyvatelstva.

Sklizňová plocha zeleniny v ČR (ha)

Zelenina	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Brokolice	-	-	-	-	-	100	50	
Celer	1 150	1 217	1 187	1 224	1 253	1 119	801	
Cibule	6 045	6 017	5 294	5 699	6 019	5 457	4 797	2 468 ²⁾
Česnek	1 297	1 570	1 563	1 552	1 546	1 391	1 018	
Fazole na lusky	350	350	400	410	250	200	110	
Hrách dřeňový	2 029	2 229	1 852	1 926	2 244	2 114	2 247	
Kapusta	1 309	1 152	1 142	1 147	1 119	963	697	
Kedlubny	1 429	1 458	1 409	1 359	1 334	1 091	816	
Květák	2 296	2 189	2 130	2 140	2 099	2 040	1 643	908 ²⁾
Mrkev	3 522	3 915	3 551	3 693	3 602	3 152	2 532	977 ²⁾
Okurky nakládačky	2 994	3 167	3 208	3 091	2 792	2 705	2 201	605 ¹⁾
Okurky salátové	1 550	1 220	1 264	1 191	1 190	1 142	831	198 ²⁾
Paprika zeleninová	550	450	420	420	320	250	213	
Petržel	1 454	1 493	1 442	1 574	1 681	1 592	1 053	
Pór	.	.	.	370	700	500	250	
Rajčata	2 181	2 354	1 957	1 988	1 929	1 978	1 547	431 ²⁾
Salát hlávkový	850	850	800	760	700	500	100	
Špenát	700	700	500	488	750	550	440	
Zelí hlávkové *	3 618	4 097	3 799	3 894	3 779	3 746	2 874	1 965 ²⁾
Zelí pekingské	.	.	.	520	800	800	333	
Ostatní zelenina	1 617	1 685	1 623	1 013	630	607	1 495	
Zelenina celkem	34 940	36 113	33 541	34 459	34 737	31 997	26 048	

Pramen: ČSÚ, ZUČM

Poznámka: * zelí hlávkové bílé a červené, ¹⁾ odhady ČSÚ k 15. 8. 2002, ²⁾ odhady ČSÚ k 15. 9. 2002
Rok 2002 – údaje bez sektoru domácností obyvatelstva.

Celková sklizeň zeleniny v ČR (t)

Zelenina	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Brokolice	-	-	-	-	-	800	600	
Celer	19 854	21 648	19 949	20 745	21 822	18 242	12 768	
Cibule	94 444	100 409	83 085	88 172	99 145	76 402	84 086	56 275 ²⁾
Česnek	8 159	8 285	8 177	7 700	7 679	7 111	5 405	
Fazolové lusky	1 400	1 225	1 400	1 800	1 250	850	2 062	
Hrách dřeňový	8 426	9 077	7 573	8 409	9 462	7 105	9 800	
Kapusta	22 626	21 639	21 149	19 871	18 489	15 211	11 656	
Kedlubny	22 120	23 405	22 172	19 401	20 502	15 672	11 724	
Květák	37 978	35 989	34 252	35 268	33 606	28 558	22 959	13 085 ²⁾
Mrkev	72 915	90 551	73 949	76 410	78 665	58 596	52 449	29 751 ²⁾
Okurky naklád.	26 227	34 124	37 596	31 953	34 246	25 535	24 575	10 226 ¹⁾
Okurky salátové	19 542	18 644	18 699	16 723	17 862	15 122	10 766	4 123 ²⁾
Paprika zeleninová	7 700	6 300	4 620	4 500	4 800	4 100	5 751	
Petržel	17 102	17 445	16 420	17 218	18 654	15 747	10 732	
Pór	-	-	-	5 800	-	7 500	7 430	
Rajčata	38 446	28 458	23 130	30 028	34 053	30 573	25 014	13 237 ²⁾
Salát hlávkový	9 350	8 500	6 400	5 800	8 400	4 500	4 800	
Špenát	5 950	5 600	4 500	5 600	6 750	3 500	5 280	
Zelí hlávkové*	116 373	153 209	133 139	136 621	132 657	133 561	103 970	82 772 ²⁾
Zelí pekingské	.	.	.	12 100	16 000	6 000	6 200	
Ostatní zelenina	19 474	28 726	25 238	8 736	8 455	7 272	3 156	
Zelenina celkem	548 086	613 234	541 448	552 855	572 497	481 957	421 183	

Pramen: ČSÚ, ZUČM

Poznámka: * zelí hlávkové bílé a červené, ¹⁾ odhady ČSÚ k 15. 8. 2002, ²⁾ odhady ČSÚ k 15. 9. 2002

Rok 2002 – údaje bez sektoru domácností obyvatelstva.

Průměrný hektarový výnos v ČR (ha/t)

Zelenina	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Brokolice	-	-	-	-	-	8,00	8,40	
Celer	17,26	17,79	16,81	16,95	17,42	16,30	15,94	
Cibule	15,62	16,69	15,69	15,47	16,47	14,00	17,53	22,80 ²⁾
Česnek	6,29	5,28	5,23	4,96	4,97	5,11	5,31	
Fazolové lusky	4,00	3,50	3,50	4,39	5,00	4,25	5,20	
Hrách dřeňový	4,15	4,07	4,09	4,37	4,22	3,36	4,36	
Kapusta	17,29	16,05	18,52	17,32	16,52	15,80	16,72	
Kedlubny	15,48	16,05	15,73	14,28	15,37	14,36	14,36	
Květák	16,54	16,44	16,08	16,48	16,01	14,00	13,98	14,41 ²⁾
Mrkev	20,71	23,13	20,83	20,69	21,84	18,59	20,71	30,45 ²⁾
Okurky nakládačky	8,76	10,77	11,72	10,34	12,27	9,44	11,17	16,90 ¹⁾
Okurky salátové	12,61	15,29	14,79	14,05	15,02	13,25	12,95	20,82 ²⁾
Paprika zeleninová	14,00	14,00	11,00	10,71	15,00	16,40	27,00	
Petržel	11,76	11,68	11,39	10,94	11,10	9,89	10,19	
Pór	.	.	.	15,68	18,00	15,00	26,00	
Rajčata	17,63	12,09	11,82	15,11	17,65	15,45	16,17	30,71 ²⁾
Salát hlávkový	11,00	10,00	8,00	7,63	12,00	9,00	48**	
Špenát	8,30	8,00	9,00	11,50	9,00	6,36	12,00	
Zelí hlávkové*	32,16	37,39	35,05	35,08	35,10	35,66	36,18	
Zelí pekingské	.	.	.	23,27	20,00	7,50	18,00	

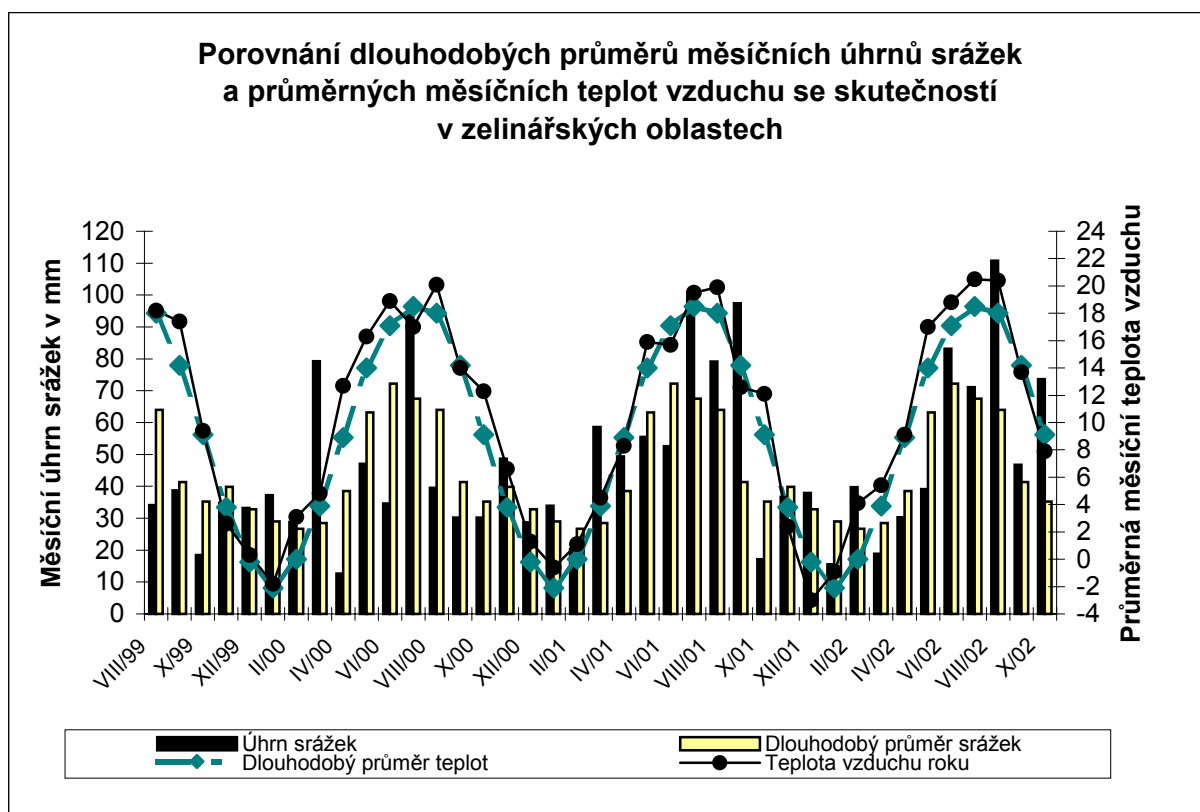
Pramen: ČSÚ, ZUČM

Poznámka: * zelí hlávkové bílé a červené, ** ks/ha, ¹⁾ odhady ČSÚ k 15. 8. 2002, ²⁾ odhady ČSÚ k 15. 9. 2002

Rok 2002 – údaje bez sektoru domácností obyvatelstva.

Druhá skladba u nás pěstované zeleniny je sice odlišná od sortimentu pěstovaného v zemích EU (větší podíl košťálové a kořenové zeleniny, podstatně nižší zastoupení listové a plodové zeleniny), v intenzitě výroby však za nimi ČR zaostává v průměru o 40 %. Nízká výrobní intenzita snižuje efektivnost intenzifikačních faktorů a přispívá také k neefektivnímu vynakládání fixních nákladů. Diferenciace, probíhající mezi pěstiteli zeleniny, však ukazuje, že tento rozdíl není nepřekonatelnou překážkou.

V posledních letech se prosazují nové technologie pěstování zeleniny, např. tzv. integrované pěstování zeleniny, především rajčat a hlávkového zelí pro průmyslové zpracování, kterým se v ČR zabývá 7 větších podniků obhospodařujících cca 500 ha.

Vývoj pěstování zeleniny v roce 2002

Průběh počasí v roce 2002 velmi negativně ovlivnil produkci zeleniny. Zimní měsíce byly srážkově průměrné až mírně podprůměrné. Nástup horkého letního počasí počátkem června znesnadnil zakládání nových porostů pro pozdně letní a podzimní sklizeň a v mnoha případech porosty rané zeleniny nebyly vůbec sklizeny. V letním období celkový úhrn srážek silně kolísal podle oblastí, při místních bouřkách byly přívalové deště doprovázeny krupobitím. Tyto srážky od počátku srpna byly extrémně vysoké a vyvolaly rozsáhlé záplavy, a to zejména v povodí přítoků Vltavy, na soutoku Vltavy a Labe, Ohře a Labe, v dolním toku Labe a částečně v povodí Dyje. Povodněmi byla zničena nebo poškozena produkce zeleniny zhruba z 8 % celkové pěstební plochy ČR. Od září nastoupilo spíše chladné a deštivé počasí, které velmi znesnadňovalo mechanizovanou sklizeň zeleniny a které mělo rovněž negativní vliv i na kvalitu a výnosy zeleniny.

Cibule

Příznivé jarní počasí se vyznačovalo optimálními podmínkami pro výsev a vzcházení porostů cibule, avšak následně ovlivňovalo počasí jinak vývoj porostů v Čechách a jinak na Moravě. Zatímco porosty na Moravě a ve východních Čechách trpěly velkým vláhovým deficitem, porosty v hlavních pěstitelských oblastech středních a západních Čech se vyvíjely vlivem častějších srážek daleko lépe.

Krátké období slunečného počasí na konci srpna a na začátku září nestačilo ke slizni všech ploch cibule, takže ještě ke konci října byly evidovány menší nesklizené plochy. Slunečné a teplé počasí mělo za následek dřívější výskyt škůdců (zejména třásněnek), vysoká vzdušná vlhkost pak zapříčinila dřívější nástup plísně cibulové, což vedlo v mnoha případech k nežádoucímu ukončení vegetace porostů a vysokému podílu drobných cibulí. Vzhledem k těmto skutečnostem lze odhadovat vyšší ztráty oproti minulému roku.

Plochy ozimé cibule vykazují mírně vzestupný trend.

Hlávkové a pekingské zelí

Celkově nepříznivý průběh počasí v tomto roce měl negativní vliv na jakost a výnosy. Z počátku vegetace suché a horké počasí způsobilo horší vzcházení porostů z přímých výsevů, letní přivalové deště a krupobití poškodily nebo v některých oblastech zcela zničily porosty a konečně nástup studeného a deštivého podzimu od konce září zpomalil nárůst hlávek všech druhů – kruhárenského, bílého i červeného, skladovatelného i pekingského zelí, což bude znamenat i pokles produkce pro skladování. Na kvalitu produkce měly značný vliv i živočišní škůdci, jejichž výskyt byl v tomto roce velmi silný, a rovněž houbové a bakteriální choroby.

U raných, poloraných a nejranějších konzervářenských odrůd zelí došlo podle šetření ZUČM k mírnému zvýšení pěstebních ploch.

Květák a brokolice

Horké letní počasí znamenalo zhoršení podmínek pro zakládání porostů, urychlování vývoje porostů, čímž docházelo k nežádoucímu jednotnému dozrávání porostů z různých výsadeb. Nástupem deštivého a chladného počasí se dozrávání zpomalovalo a došlo k převisu poptávky nad nabídkou. Na pokles kvality květáku měl vliv i značný rozvoj houbových a bakteriálních chorob.

U raných odrůd květáku dochází k omezování pěstebních ploch. Z důvodu poklesu poptávky spotřebitelů po brokolici se její plochy po mírném zvýšení v minulých letech opět snižují.

Kořenová zelenina

Po celé počáteční vegetační období panovaly špatné podmínky pro zakládání porostů zejména na písčitéch a lehkých půdách. V obdobích letních veder, náhlých změn počasí a vysoké vzdušné vlhkosti dosáhli pěstitelé žádoucího vývoje porostů a kvality jen díky účinné a četné aplikaci chemických přípravků. Odhaduje se, že sklizňové ztráty, způsobené deštivým počasím, budou nejvyšší za posledních pět let. Vysoká vzdušná vlhkost v průběhu téměř celého vegetačního období způsobila silný rozvoj listových chorob.

Porosty celeru nebyly v tak významné míře ovlivňovány změnami počasí, vyrovnané porosty většinou odolávaly tlaku houbových i bakteriálních chorob. Avšak stejně jako u ostatních druhů vyžadovaly až do srpnových povodní nepřetržitou závlahu. Odhaduje se, že pěstební plochy celeru se v tomto roce zvýšily, rozšiřuje se pěstování celeru řapíkatého, jehož obliba u obyvatelstva začíná vzrůstat. Uskladnění celeru bylo až dosud na okraji zájmu především z toho důvodu, že úspěšné skladování vyžaduje vysokou jakost produkce, vhodné odrůdy, šetrnou sklizeň a v neposlední řadě také velmi dobré skladovací podmínky. Avšak v posledních letech se zvyšuje počet pěstitelů, kteří se na skladování celeru zaměřují.

Plodová zelenina

Klimatické podmínky v tomto roce byly příznivé pro pěstitele plodové zeleniny, zejména pak pro pěstitele okurek. Pěstební plochy papriky se v posledních letech mírně snižují, a to především vlivem nestabilní situace ve zpracovatelských podnicích a konkurenčním dovozům paprik pro zpracování ze

Slovenska. V posledních letech se zvýšil zájem spotřebitelů o světlé, oranžové, žluté a červené typy paprik na úkor zelených. K rozšiřování ploch pro pěstování papriky je třeba změnit technologii pěstování, která bude znamenat ranější sklizeň a vyšší výnosy jakostního produktu žádaného zbarvení.

Z důvodu poklesu zájmu odběratelů se plochy pro pěstování průmyslových rajčat znatelně snížily (cca o 75 ha na 335 ha). Plochy skleníkových rajčat zůstaly zhruba na stejné úrovni jako v roce 2001; ve sklenících a fóliovnících se rajčata pěstovala na ploše přibližně 13 ha a tyčková rajčata na 6,5 ha. Problém pro pěstitele znamenal v závěru sezóny z důvodu vysoké vzdušné vlhkosti silný výskyt Phytophthora.

Listová zelenina

Již na začátku března umožnilo počasí výsadbu nejranějších odrůd salátů k pěstování pod netkanou textilií. Časný nástup léta doprovázený vysokými teplotami, následné přívalové deště a kroupy se nepříznivě odrazilo nejen na kvalitě a množství sklizeného produktu, ale i na problémovém zapojení nově zakládáných porostů v tomto období. V období s vysokými teplotami snižoval výnos porostů silný výskyt plísňe salátové, vnitřních nekróz a mšic.

V poslední době se zvyšuje zájem spotřebitelů je o ledový salát. Někteří pěstitelé se začali na jeho pěstování specializovat a v případě plynulých dodávek na trh nemají s odbytem žádné podstatné potíže. Poptávka trhu je z tuzemské nabídky kryta jen částečně, z větší části ji pokrývají dovozy z Německa.

Suché a teplé počasí v období sklizně špenátu způsobilo rychlé zrání a přezrávání porostů; podzimní chladné počasí naopak vývoj zbrzdilo a v řadě případů pro vysokou půdní vlhkost byla sklizeň odložena až na jaro. Poptávka po špenátu je trvalá, avšak klimatické podmínky pro jeho pěstování způsobují nevyrovnané sklizně. Z důvodu nejistého odbytu produkce a nestabilní situace domácího zpracovatelského průmyslu, jehož zastaralá technika neumožňuje pěstovat žádanější odrůdy s vyšší rezistencí a vyššími výnosy, setrvávají pěstitelé špenátu většinou na starých technologických postupech, což snižuje jejich konkurenceschopnost.

Lusková zelenina

Suché a teplé počasí v období sklizně zeleného hrášku a fazolových lusků pro průmyslové zpracování způsobilo nejen rychlé zrání a přezrávání ale i nepravidelný vývoj porostů, což negativně ovlivnilo jakost produkce a výši výnosů. Pěstováním fazolových lusků se zkoncentrovalo na dva pěstitele, zavedení nové techniky umožnilo snížení sklizňových ztrát až o polovinu. Rozšíření pěstování tohoto druhu zeleniny závisí na stabilitě a modernizaci zpracovatelského průmyslu, což by následně umožnilo pěstovat žádanější výkonnější odrůdy.

Tržní produkce zeleniny

V ČR nejsou statisticky sledovány plochy s produkcí zeleniny tržních a netržních pěstitelů. Údaje v následující tabulce jsou výsledkem šetření ZUČM.

Přehled o tržní produkci zeleniny v ČR

Druh zeleniny	2001				2002 (odhad)			
	Tržní produkce		Čistá TP		Tržní produkce		Čistá TP	
	ha	tuny	tuny	podíl v % ¹⁾	ha ²⁾	tuny	tuny	podíl v % ¹⁾
Brokolice	50	600	250	42	41	491	205	42
Celer	256	4 352	3 584	82	327	6 220	4 583	74
Cibule	3 155	69 410	44 170	64	2 926	70 235	58 529	83
Cukety	-	-	-	-	30	1 210	1 059	87
Česnek	20	100	90	90	44	218	196	90
Fazolové lusky	110	1 650	990	60	174	2 784	2 610	94
Hrách konz.	1 215	5 468	4 253	78	1 577	6 306	5 518	87
Kapusta hlávk.	253	6 325	5 060	80	156	3 894	3 115	80
Kapusta růžičk.	-	-	-	-	36	534	463	87
Kedlubny	116	2 784	2 552	92	153	3 670	2 905	79
Kukuřice cukr.	-	-	-	-	453	18 120	16 761	92
Květák	1 163	20 934	19 771	94	945	18 905	14 179	75
Mrkev	1 168	42 048	28 032	67	936	37 442	26 209	70
Okurky nakl.	696	17 400	8 352	48	776	27 160	20 952	77
Okurky sal.	172	5 160	3 440	67	129	1 930	643	33
Paprika	213	5 325	3 195	60	206	5 149	3 707	72
Pastinák	-	-	-	-	93	2 335	1 681	72
Petržel	435	6 960	4 785	69	513	8 729	6 162	71
Pór	250	6 250	4 500	72	159	3 975	2 862	72
Rajčata	484	16 940	12 100	71	368	12 875	11 036	86
Ředkvička	100	500	450	90	140	702	562	80
Řepa salátová	-	-	-	-	59	1 180	826	70
Saláty	100	3 000	2 500	83	225	5 615	4 043	72
Špenát	440	5 280	3 520	67	385	4 624	3 080	67
Zelí hlávkové bílé a červené	1 871	102 905	65 485	64	1 596	71 824	60 652	84
Zelí pekingské	333	5 494	2 664	48	353	5 995	3 526	59
Zelenina ostat.	870	17 400	6 960	40	196	1 349	1 139	84
Celkem	13 470	346 285	226 703	65	12 996	323 471	257 203	80

Pramen: ZUČM

Poznámka: ¹⁾ podíl na objemu TP, ²⁾ sklizené plochy TP (po odečtu pěstebních ploch zničených povodněmi)

Tržní produkce (TP) – tj. zboží, které se odbytje do obchodní sítě nebo pro zpracovatelský průmysl

Čistá tržní produkce (ČTP) - tj. odpočet odpadu a nestandardu od hrubé TP.

Významnou roli v odbytu zeleniny do sítě supermarketů zastávají odbytové organizace výrobců. V současné době pracuje na území ČR pět těchto organizací, a to: ZN FRUIT Znojmo se sídlem v Hodonicích, Jihomoravská zelenina – družstvo Velké Bílovice, Odbytové družstvo LITAZEL se sídlem v Bohušovicích nad Ohří, Zelinářské Centru Polabí, a. s., Přerov nad Labem a OZC Polabí, a. s. se sídlem v Semicích.

Struktura zelinařických podniků podléhá stále změnám. V roce 2002 se na základě šetření ZUČM předpokládá, že počet pěstitelů, kteří vstupují na trh a pěstují zeleninu na ploše od 5 ha a více, dosahuje 234. Další pěstitelé, kteří vstupují na trh menším množstvím produkce a pěstují zeleninu na výměře menší než 5 ha, dosahují počtu přibližně 966.

Struktura pěstitelů zeleniny v ČR v roce 2002

Rozsah pěstování (ha)	Počet pěstitelů	Podíl (%)	Pěstební plocha (ha)	Podíl (%)
nad 500,1	3	0,3	1 979	14,1
200,1 – 500	8	0,7	2 180	15,5
100,1 – 200	17	1,4	2 398	17,1
50,1 – 100	30	2,5	2 099	15,0
30,1 – 50	34	2,8	1 273	9,1
20,1 – 30	24	2,0	613	4,4
10,1 – 20	64	5,3	923	6,6
5,1 – 10	54	4,5	393	2,8
1 – 5	234	19,5	610	4,4
ostatní	732	61,0	1 554	11,1
CELKEM	1 200	100,0	14 022	100,0

Pramen: ZUČM

SKLADOVÁNÍ ZELENINY V ČR

Situace ve skladování zeleniny není stále uspokojivá. V roce 2002 se zvýšil zájem o výstavbu nových skladovacích prostor na základě zavedení finančních podpor v rámci programu SAPARD.

Podmínky pro naskladnění zeleniny v roce 2002 jsou velmi nepříznivé. Chladné a deštivé počasí v období sklizně zvýší výrazně náklady na sklizeň, posklizňovou a tržní úpravu a bude mít rovněž za následek i vysoké skladovací ztráty. Odhaduje se, že v roce 2002 bylo ke dni 30. 11. naskladněno přibližně 40,0 tis. t cibule, mrkve pravděpodobně 18,0 tis. t, petržele 4,0 tis. t, celeru 7,0 tis. t, pekingského zelí necelých 6,0 tis. t a kolem 13,0 tis. t hlávkového zelí.

Struktura skladovacích kapacit v zelinářství ČR v roce 2002

Druh skladu	Počet skladů	Skladovací kapacita v t	Naskladněná zelenina v t	Využití sklad. kapacity v %
Chlazené	43	37 005	19 400	52,4
Chlazené s řízenou atmosférou	1	500	600	120,0
Větrané	74	74 620	51 900	69,5
CELKEM	118	112 125	71 900	64,1

Pramen: ZUČM

ZELINÁŘSKÉ RYCHLÍRENSTVÍ V ČR

Plochy skleníků pro pěstování rychlené zeleniny se stabilizovaly na zhruba 17 ha, z toho je 10 ha využívaných k intenzivní produkci rajčat, pro pěstování zeleninové sadby 3 ha a zbývající 4 ha jsou využívány k polointenzivní produkci okurek a papriky.

V produkci zeleninové sadby dochází v posledních letech ke stále většímu tříštění kapacit a zdrojů. Sadbu u nás produkuje v současné době asi pět až sedm větších podniků. Existuje také řada zelinářů, kteří si pěstují vlastní sadbu v pronajatých, zakoupených nebo vlastních krytých plochách. Kromě toho se sadba importuje z Nizozemska a Německa.

Trh s osivem zeleniny

Cílem tuzemského trhu s osivou zeleniny je nabídka širokého sortimentu odrůd tak, aby odpovídaly všem oblastem pěstování zeleniny a zároveň zohledňovaly požadavky velkých prodejních řetězců a specifické potřeby malých specializovaných pěstitelů. Podle seznamu odrůd zapsaných ve Státní odrůdové knize ČR se odrůdová skladba zeleniny za poslední roky velmi rozšířila. Převážná část registrovaných odrůd dnes pochází ze zahraničí, ale četné odrůdy jsou výsledkem mnohaletého úsilí českých šlechtitelů. Kvalita osiva, které je ve velké míře v kategorii standardní rozmnožovací materiál, musí odpovídat zákonu č. 92/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Osivo zeleniny se na dodává na trh dvěma způsoby:

- prodejem přímým odběratelům (většinou jsou to zahraniční firmy, které osivo již nedodávají do obchodní sítě),
- nákupem u firem, které dodávají osivo též v malém balení do obchodní sítě i velkoodběratelům

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL V ČR

Celková situace ve zpracovatelském průmyslu není (kromě několika výjimek) uspokojivá. Nejistota a nestabilita zpracovatelského průmyslu se významně podílí na nejistotě pěstitelů, kteří jsou na nich z velké části nebo zcela závislí.

Podniky konzervářského průmyslu v rámci ZS KOLI v roce 2001 vykoupily 44 285 t zeleniny pro zpracování. Tento objem představuje cca 75 – 80 % zpracované zeleniny v ČR, protože zde nejsou zahrnuty zpracovatelské kapacity společností, které nejsou členy ZS KOLI. K nárůstu objemu výkupu došlo u většiny druhů zeleniny, především však u okurek nakládaček, zeleného hrášku, celeru, cibule, papriky a mrkve. Výrazný pokles byl naopak zaznamenán u nákupu rajčat, petržele a křenu.

Předběžné odhady o nákupu zeleniny pro zpracování za rok 2002 se pohybují kolem 49 tis. t. Uvedený objem představuje cca 80 – 90 % z celkového množství zpracované zeleniny. V objemu není zahrnuta zpracovaná zelenina na čerstvé saláty, zelenina na sušení, popřípadě menší zpracovatelé zeleniny.

Nákup zeleniny v ČR pro konzervářský průmysl (t)

Druh	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
Celer	1 274	1 924	756	1 566	1 884	1 366	1 120	1 055	1 600	1 450
Cuketa	444	1 278	719	751	1 201	1 224	676	293	960	370
Česnek	60	309	291	257	39	80	20	0	15	50
Cibule suchá	2 304	2 345	1 522	2 262	2 736	1 941	2 067	1 641	2 177	2 500
Cibule nakládačka	213	106	209	336	202	139	380	333	466	500
Fazolka lusky	496	30	.	275	216	210	169	154	144	150
Feferony	.	.	303	463	448	519	130	201	299	600
Hrášek zrno	1 131	2 587	2 878	3 702	2 970	2 755	2 445	1 987	3 918	3 530
Kopr	85	130	181	106	215	47	119	142	220	170
Křen	4	226	324	484	437	327	512	393	218	420
Kukuřice cukrová	.	.	627	489	244	230	82	146	660	450
Květák	43	47	17	2	5	9	13	20	23	.
Mrkev, karotka	3 451	2 598	1 473	2 466	3 071	2 096	1 926	1 812	2 886	2 500
Okurky naklád.	2 690	9 723	5 604	8 303	11 070	7 980	6 469	4 326	10 969	12 470
Okurky salátové	622	635	24	604	131	.	254	253	346	410
Paprika zelená	1 846	4 065	2 180	3 219	2 588	2 944	2 140	1 677	1 859	1 980
Paprika červená	782	3 522	1 897	3 594	4 110	3 157	925	2 013	2 432	2 560
Petržel	38	206	19	127	68	47	61	790	22	120
Rajčata červená	1 683	3 391	3 801	2 500	2 000	2 990	9 102	11 000	6 633	10 220
Řepa červená	1 698	2 224	1 330	1 775	1 523	901	924	1 206	1 294	1 200
Tykev	111	563	190	13	132	510	293	218	140	180
Zelí bílé	13 596	4 120	3 796	7 653	6 157	5 004	3 170	4 269	4 786	5 800
Zelí červené	853	1 905	1 164	1 468	1 545	722	535	634	875	800
Zelí kysané	.	.	69	209	786	988	870	180	999	300
Ostatní	222	1 207	551	304	664	154	101	30	344	270
Celkem	33 659	43 172	29 925	44 958	44 443	36 340	34 503	34 773	44 285	49 000

Pramen: Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lichovarského průmyslu

Poznámka: * údaje za rok 2002 jsou předběžné odhady

Ceny nakupované zeleniny pro zpracování v konzervářském průmyslu (Kč/kg)

Druh zeleniny	2000	2001	Druh zeleniny	2000	2001
Cibule suchá	5,00 – 12,00	6,00 – 10,00	Kukuřice cukrová	13,00 – 17,00	14,00 – 19,00
Celer	4,00 – 10,00	4,00 – 5,70	Okurky nakládačky	14,00 – 24,00	9,00 – 21,00
Cuketa	2,00 – 5,00	2,00 – 3,00	Okurky salát.	3,00 – 5,00	3,00 – 10,00
Červená řepa	3,00 – 5,00	2,20 – 3,00	Paprika červená	12,00 – 23,00	12,00 – 29,00
Tykve	4,00 – 9,00	5,00 – 6,50	Paprika zelená	4,00 – 13,00	11,00 – 13,50
Feferony	13,00 – 21,00	21,00 – 25,90	Petržel	3,00 – 5,00	5,00 – 6,00
Hrášek zrno	6,00 – 11,00	7,30 – 8,00	Rajčata prům.	2,00 – 8,00	2,90 – 3,10
Karotka	3,00 – 9,00	2,10 – 3,90	Zelí bílé	3,00 – 7,00	2,00 – 2,70
Kopr	4,00 – 6,00	5,00 – 5,70	Zelí červené	2,00 – 8,00	2,20 – 3,50
Křen	20,00 – 35,00	32,00 – 35,00	Zelí kysané	4,00 – 8,00	4,00 – 7,00

Pramen: Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lichovarského průmyslu

Poznámka: uvedené ceny jsou ročními průměry jednotlivých podniků

Přehled o výrobě vybraných výrobků ve zpracovatelském průmyslu ČR (t)

Název	1999	2000	2001
Zelenina zmrazená (kromě brambor)	17 727	17 546	20 511
Zelenina sušená (listová, kořenová, cibulová, ostatní), též rozřezaná, rozdrčená, v prášku	0	203	253
Zelenina (kromě okurek), ovoce nebo ořechy konzervované v octě nebo v kyselině octové	35 650	31 291	33 996
Okurky konzervované octem nebo kyselinou octovou	25 928	15 236	26 099
Kečup a podobné omáčky z rajčat	-	22 967	32 629

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Publikované údaje jsou zjišťovány u organizací (právnických a fyzických osob) s převážující průmyslovou činností a s počtem zaměstnanců 20 a více.

DOVOZ A VÝVOZ ZPRACOVANÉ ZELENINY

Dovoz zpracované zeleniny a zeleninových výrobků vzrostl v roce 2001 v porovnání s předchozím rokem o 16,2 % na objem 61 820 t. Nadále pokračuje zvyšování dovozů zejména zmrazené zeleniny, výrazně vzrostl dovoz konzervované zeleniny, která se na celkovém objemu dovozů této skupiny podílela 72,6 %. Největším dovozcem zpracované zeleniny bylo v roce 2001 Polsko s téměř 33% podílem na celkovém dovozu, následované Itálií (s podílem 10,3 %), Čínou a Maďarskem (s podílem 8,4 %).

Dovoz zpracované a konzervované zeleniny celkem

Název	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
Zelenina vařená, zmrazená	14 755	285 190	18 492	351 309	22 753	420 690	20 082	376 109
Zelenina prozatím. konzerv.	1 545	21 709	1 743	20 715	1 864	27 870	2 177	23 447
Zelenina sušená	2 518	151 183	2 123	156 930	2 132	158 74	1 539	120 780
Zelenina konzerv. v octě nebo kyselině octové	4 619	81 532	3 877	83 041	6 990	130 255	5 655	97 924
Rajčata konzerv., ne v octě	7 733	197 824	11 161	254 329	11 075	222 222	8 286	172 244
Šťáva z rajských jablek	1 302	16 302	825	11 179	445	6 091	411	5 408
Kečupy aj. omáčky z rajčat	3 007	67 910	3 291	79 890	3 274	76 544	2 401	52 193
Zelenina konzerv. jinak než v octě, nezmrazená	11 254	194 998	11 692	206 666	13 287	224 932	10 058	189 195
CELKEM	46 733	1 016 648	53 204	1 116 059	61 820	1 267 338	50 609	1 037 300

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * od 1. 1. až 30. 9. 2002

Vývoz zpracované zeleniny a zeleninových výrobků má v posledních letech meziroční zvyšující se trend, i když stále dosahuje nižších objemů. V roce 2001 vzrostl vývoz o 9 % na celkových 20 450 t hlavně z důvodu nárůstu vývozu kečupů, konzervované zeleniny v octě a také sušené zeleniny. V porovnání s rokem 2000 se snížil vývoz zpracované zeleniny a zeleninových výrobků na Slovensko (z 60,7 % na 43,1 %), naopak se zvýšil vývoz do Polska (z 25,2 % na 39 %) a Rakouska (z 5,3 % na 9,3 %).

Vývoz zpracované a konzervované zeleniny celkem

Název	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
Zelenina vařená, zmrazená	2 623	66 345	3 073	73 801	3 791	86 855	1 875	48 340
Zelenina prozatímně konzervovaná	22	360	19	478	0	0	0	0
Zelenina sušená	339	26 290	426	30 827	508	35 115	593	31 743
Zelenina konzerv. v octě nebo kyselině octové	4 369	81 299	5 335	91 729	5 165	103 240	2 999	62 266
Rajčata konzervovaná, ne v octě	964	35 649	1 326	46 849	1 294	42 278	1 087	31 617
Šťáva z rajských jablek	210	3 289	287	4 077	235	2 440	169	2 002
Kečupy aj. omáčky z rajčat	4 856	104 840	6 677	177 590	7 968	206 581	7 823	174 768
Zelenina konzerv. jinak než v octě, nezmrazená	925	20 828	1 616	34 815	1 499	39 454	1 093	31 285
CELKEM	14 308	338 900	18 759	460 166	20 450	515 963	15 639	382 021

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * od 1. 1. až 30. 9. 2002

Celková bilance zahraničního obchodu se zpracovanou zeleninou je pasivní jak z objemového tak i z finančního hlediska. Tento schodek platební bilance se meziročně neustále zvyšuje; v roce 2001 dosáhl úrovně 751,4 mil. Kč, což byl nárůst oproti předchozímu roku o 95,5 mil. Kč. Zvýšila se rovněž záporná bilance z objemového hlediska na celkových 41,4 tis. t.

Podrobnější údaje o dovozu a vývozu zpracované zeleniny a zeleninových výrobků jsou uvedeny v příloze č. 2 této zprávy.

SPOTŘEBA ZELENINY V ČR

Trend poklesu spotřeby zeleniny v hodnotě čerstvé pokračoval i v roce 2001, kdy spotřeba pravděpodobně dosáhne 81,6 kg na osobu a rok, což by byl oproti roku 2000 pokles o 1,3 kg. Snížila se prakticky spotřeba všech druhů zeleniny, ke zvýšení došlo pouze u cibule, melounů, rajčat a zeleného hrášku.

Spotřeba zeleniny bezprostředně souvisí se změnou spotřebitelské poptávky a se změnami ve stravovacích návycích obyvatelstva, kde je jednoznačný příklon ke zvýšené konzumaci čerstvé zeleniny.

Spotřeba zeleniny v ČR v hodnotě čerstvé (kg/osoba/rok)

Rok	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001*
Spotřeba	73,6	69,7	74,2	75,8	78,0	79,5	81,1	82,2	85,3	82,9	81,6

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhad MZe

Vývoj roční spotřeby zeleniny v hodnotě čerstvé (včetně výrobků) podle druhů na jednoho obyvatele v ČR v kg

Druh zeleniny	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001*
Celer	2,3	2,5	2,1	2,0	2,1	2,1	2,3	2,3	2,1	1,7
Cibule	10,3	10,1	10,2	11,2	11,4	10,6	11,6	11,0	10,6	11,2
Česnek	1,0	1,0	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,1
Fazolové lusky	0,4	0,4	0,4	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Hrachové lusky•	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	0,8	0,8	0,9	0,7	0,9
Kapusta	1,7	2,3	2,1	2,2	2,1	2,0	1,9	1,8	1,6	1,2
Kedlubny	2,1	2,4	1,9	2,3	2,3	2,4	2,5	2,6	2,5	2,2
Květák	4,8	5,0	5,1	4,9	4,3	4,3	4,4	4,1	3,9	3,4
Melouny	0,9	1,8	2,3	3,4	3,1	3,4	3,9	5,3	4,9	5,6
Mrkev	8,2	8,2	7,7	8,1	9,0	8,6	8,7	8,8	7,4	6,9
Okurky nakládačky	4,1	3,7	4,5	4,3	4,3	4,2	3,7	3,8	2,9	3,0
Okurky salátové	3,9	3,5	4,4	4,3	6,4	6,5	6,0	6,6	6,1	5,5
Paprika zeleninová	1,8	2,5	3,5	3,8	3,2	3,3	3,8	4,0	4,0	4,3
Petržel	1,5	1,6	1,6	1,7	1,8	1,6	1,7	1,8	1,6	1,6
Rajčata	6,9	6,5	6,9	8,2	6,8	6,8	7,4	8,9	8,9	9,4
Salát hlávkový	1,3	1,2	1,3	1,4	1,0	1,0	0,8	1,0	1,1	0,9
Špenát	0,8	1,0	0,8	0,6	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7
Zelí hlávk. bílé a červené	10,9	13,8	12,4	12,3	12,8	14,0	14,4	14,1	14,5	12,6

Pramen: ČSÚ

Poznámka: • vyloučená hrachová zrna, * odhad MZE

CENOVÝ VÝVOJ

Ceny zemědělských výrobců

Index cen zemědělských výrobců zeleniny v roce 2001/2000 činil 117,1 %. Zvýšení průměrných CZV bylo zaznamenáno téměř u všech sledovaných druhů zeleniny kromě cibule, česneku, salátových okurek, papriky a hlávkového zelí. Největší nárůst zaznamenaly ceny salátu (+42,5 %), póru (+36,8 %), a květáku (+32,8 %). Na druhé straně k největšímu poklesu cen došlo u papriky, salátových okurek a česneku.

Průměrné ceny zemědělských výrobců za období leden – říjen 2002 v porovnání s průměrnou cenou za stejné období minulého roku se u naprosté většiny sledovaných druhů zeleniny snížily. K největšímu poklesu CZV došlo u květáku (-32,7 %), salátových okurek (-26,9 %), papriky (-22,3 %), kedluben (-21,7 %), salátů (-17,8 %) a rajčat (-15,2 %). Naopak průměrné CZV u celeru, hlávkového zelí, mrkve a cibule v uvedeném období vykazují výrazný nárůst.

Průběh cen zemědělských výrobců u vybraných druhů zelenin podle jednotlivých měsíců je uveden v příloze č. 1 této zprávy.

Průměrné roční ceny zemědělských výrobců v ČR v Kč/t

Druh zeleniny	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
Celer bez natě	7 790	7 975	8 776	8 409	8 326	8 407	8 420	11 315
Cibule suchá	6 990	4 826	6 842	8 528	5 180	5 308	5 023	5 995
Česnek	32 409	29 332	39 030	-	33 067	34 716	33 069	30 728
Hrášek	13 767	7 469	-	-	7 330	6 875	-	-
Kapusta hlávková ²⁾	6 685	7 034	6 833	6 075	5 205	6 119	6 276	5 738
Kedlubny bez natě	6 879	6 104	4 800	4 893	3 389	3 982	5 007	4 034
Kedlubny s natí ¹⁾	17 015	21 694	24 962	25 886	26 351	28 443	29 150	26 147
Květák	9 671	10 299	11 890	10 439	11 085	11 705	15 546	10 493
Mrkev bez natě	5 389	5 427	5 367	5 554	5 994	4 744	5 720	6 716
Okurky nakládačky	11 278	12 582	12 439	11 754	9 893	12 667	12 955	11 869
Okurky salátové	17 404	17 172	18 997	21 446	15 807	21 353	20 097	14 689
Paprika zeleninová	25 883	26 758	32 291	28 938	28 202	27 290	23 075	17 922
Petržel bez natě	9 234	10 361	10 418	11 685	11 225	13 311	13 522	14 643
Pór	13 825	14 505	14 115	14 613	12 825	11 423	15 625	12 574
Rajčata	15 353	20 922	19 344	18 830	17 920	21 785	23 125	19 730
Ředkvička ³⁾	17 193	22 480	20 581	20 293	22 017	18 885	24 566	24 255
Salát ⁴⁾	20 314	24 067	17 867	23 414	24 688	22 846	32 559	26 703
Špenát	2 062	2 342	2 497	2 626	2 720	2 807	3 038	2 730
Zelí hlávk. červené ⁵⁾	5 885	5 797	5 104	4 773	4 522	4 829	4 773	5 875
Zelí hlávkové bílé ⁵⁾	3 951	4 083	3 655	3 525	3 523	3 596	3 986	5 932

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ 6 ks = 1 kg, ²⁾ 1 ks = 1 kg, ³⁾ 6 svazků = 1 kg, ⁴⁾ 6 ks = 1 kg, ⁵⁾ 1 ks = 1 kg, * průměr za leden až říjen 2002

Spotřebitelské ceny

Průměrné spotřebitelské ceny vzrostly prakticky u všech druhů zelenin s výjimkou rajčat a salátových okurek. K největšímu nárůstu cen došlo u mrkve (+40,0 %), melounů (+28,5 %) a hlávkového zelí (+17,8 %). Vývoj spotřebitelských cen v roce 2002 zaznamenal podobný trend jako u cen zemědělských výrobců. V I. pololetí se u všech sledovaných druhů ceny pohybovaly ve výrazně vyšších polohách v porovnání se stejným obdobím minulého roku, avšak ve II. pololetí ceny vykazují většinou klesající trend.

Průměrné spotřebitelské ceny za období leden – říjen 2002 v porovnání se stejným obdobím minulého roku vzrostly především u hlávkového zelí (+35,0 %), cibule (+22,1 %), salátových okurek (+15,9 %), naproti tomu k poklesu došlo zejména u melounů (-16,5 %), mrkve (-8,3 %) a papriky (-7,9 %).

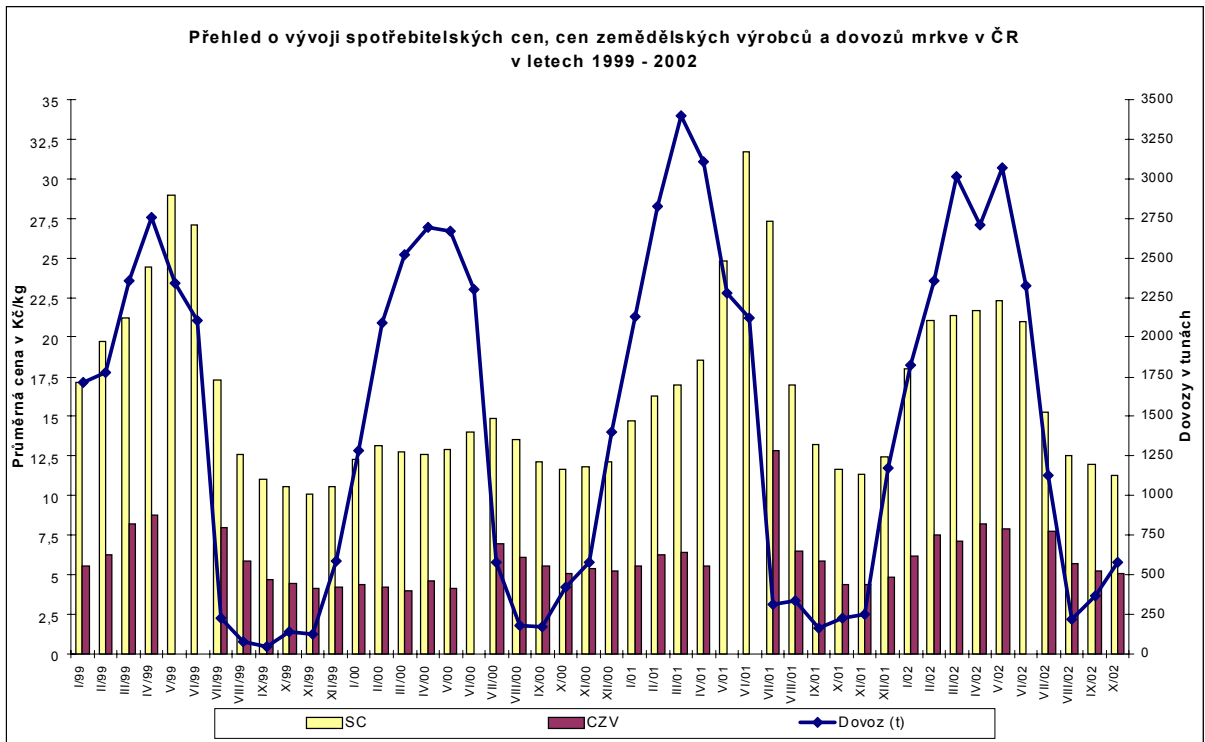
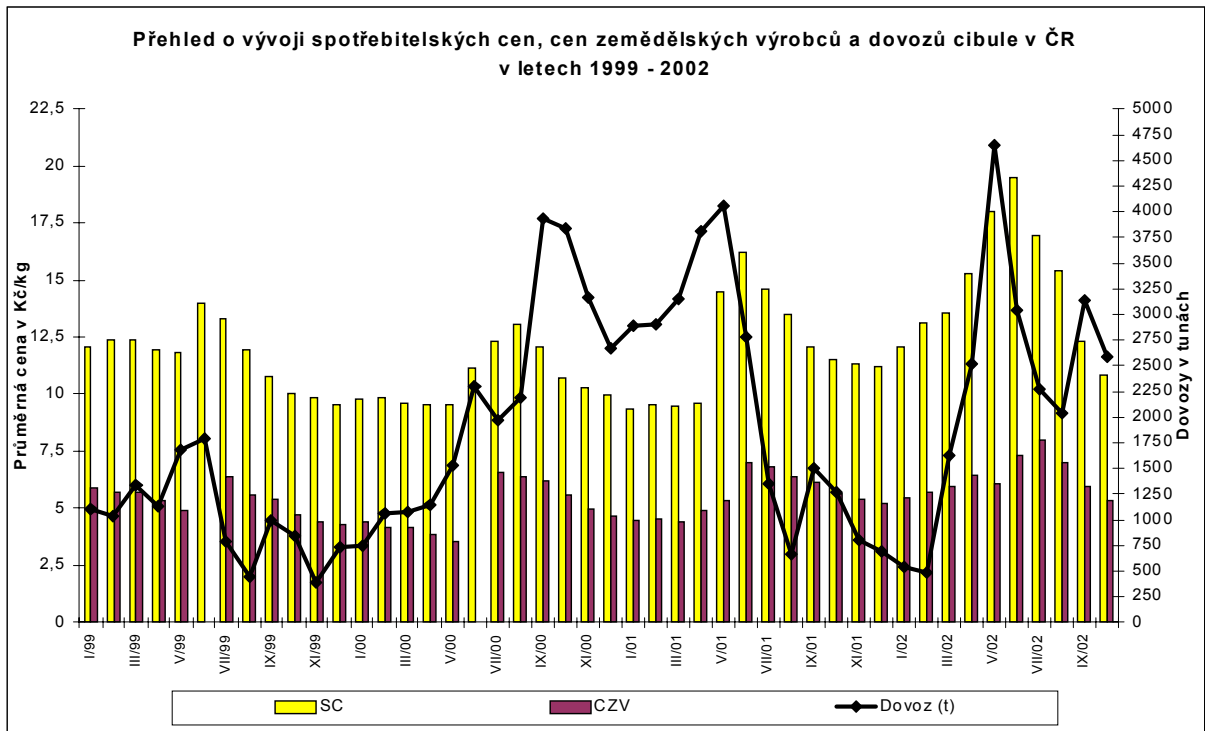
Průběh spotřebitelských cen u vybraných druhů zeleniny podle jednotlivých měsíců je uveden v příloze č. 1 této zprávy.

Průměrné roční spotřebitelské ceny vybraných druhů zeleniny v ČR v Kč/kg

Druh zeleniny	MJ	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
Cibule suchá	kg	14,97	10,70	14,72	21,39	11,67	10,65	11,91	14,71
Česnek	kg	51,36	58,98	70,05	63,15	53,72	48,57	.	.
Květák	kus	23,93	25,92	28,32	27,49	29,56	28,33	31,53	30,89
Melouny	kg	35,41	29,38	33,25	35,96	33,94	31,39	40,33	29,62
Mrkev bez natě	kg	13,81	15,38	14,67	16,64	17,57	12,83	18,02	17,64
Okurky salátové	kg	32,80	32,73	34,70	39,44	34,71	38,00	37,81	41,11
Paprika zeleninová	kg	53,95	57,65	71,04	63,67	56,59	59,39	66,09	62,73
Rajčata	kg	34,77	42,18	37,99	39,91	39,14	42,03	37,03	42,02
Zelí bílé	kg	10,98	11,27	9,51	10,13	9,61	8,64	10,18	14,69

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * průměr za leden až říjen 2002

ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR

DOVOZ

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR má stálý meziročně se zvyšující trend. V roce 2001 vzrostl dovoz v porovnání s předchozím rokem téměř o 8 % na celkových 314,6 tis. t. Objemově největšími dovoзовými položkami jsou rajčata, melouny, salátové okurky, paprika a cibule. V porovnání s rokem 2000 se zvýšil především dovoz okurek nakládaček, rajčat, hlávkové kapusty, melounů, papriky a mrkve, k poklesu naopak došlo zejména u dovozu salátových okurek, hlávkového zelí a květáku.

Největším dovozcem zeleniny bylo v roce 2001 Španělsko (81,6 tis. t), dále Maďarsko (43,2 tis. t), Polsko (40,5 tis. t), Slovensko (37,1 tis. t) a Nizozemsko (33,1 tis. t). Téměř 54 % z celkového množství dovezené zeleniny v uvedeném období pocházelo ze zemí EU a 41 % ze zemí CEFTA.

Během devíti měsíců roku 2002 bylo dovezeno do ČR celkem 303,6 tis. t čerstvé zeleniny, což v porovnání se stejným obdobím minulého roku představuje nárůst o 42,5 %. Převážná většina zeleniny (52,3 %) byla dovezena ze zemí EU. Výrazně se zvýšil dovoz melounů, květáku, kedluben a okurek nakládaček. Z dosavadního vývoje dovozů lze usuzovat, že celkový objem dovezené zeleniny v roce 2002 výrazně převyšuje objem dovozu za rok 2001.

Podrobnější přehled o zahraničním obchodu ČR s významnými evropskými zeměmi je uveden v příloze č. 3 této zprávy.

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR

Druh	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	1999	2000	2001	2002 ¹⁾
	v tunách				v tis. Kč			
ZELENINA CELKEM	285 748	292 193	314 595	303 606	3 501 293	3 653 172	4 123 020	3 679 644
Z toho:								
Celer hlízový	1 129	3 183	2 274	2 466	7 002	23 698	24 096	22 918
Celer ne hlízový	367	274	241	242	4 086	3 872	4 095	3 826
Cibule	12 242	25 608	25 818	20 341	59 162	86 880	112 660	144 341
Cibule – šalotka	20	27	61	38	717	906	1 248	1 121
Čekanka	48	100	96	95	2 593	4 240	4 308	3 771
Česnek	5 346	5 609	5 771	4 658	110 500	110 220	131 472	90 103
Fazole	35	33	51	40	1 658	1 554	2 329	1 872
Fenykl hlíznatý	46	46	55	40	1 702	1 481	1 805	1 086
Hrách	135	114	227	284	3 003	3 319	7 772	8 198
Chřest	28	35	70	68	2 962	3 970	5 147	4 621
Kapusta růžičková	224	266	232	103	3 897	3 653	3 664	2 350
Kapusta hlávková, kedlubny	4 081	3 085	3 732	4 283	58 177	41 395	47 712	54 042
Křen	1 053	974	827	518	17 923	29 415	20 909	10 075
Kukuřice cukrová	81	18	60	26	1 389	675	974	438
Květák	9 768	11 947	10 778	12 717	103 018	111 436	108 538	109 511
Brokolice	1 753	2 111	2 373	2 093	41 149	49 894	60 385	50 976
Lilek	295	296	343	303	8 191	8 954	10 767	9 149
Melouny	60 996	50 152	58 916	72 872	257 919	270 655	361 894	352 642
Mrkev	14 240	16 879	18 311	17 014	133 735	67 474	152 635	129 936

Tabulka pokračuje na následující straně

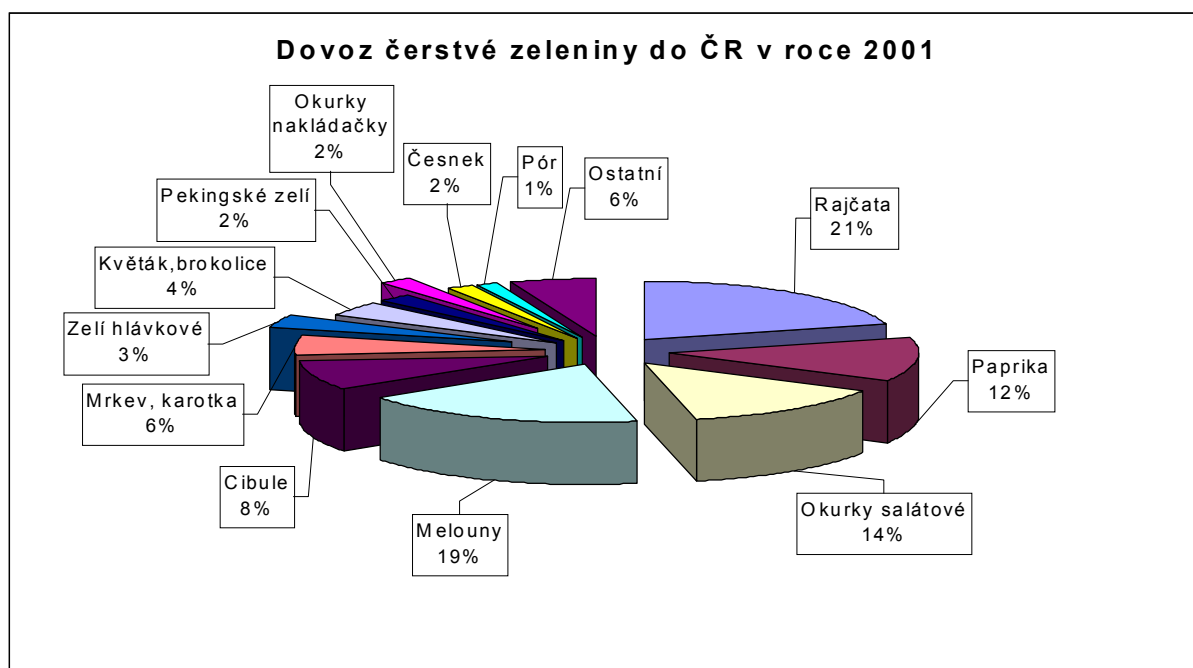

Pokračování tabulky z předchozí stránky

Druh	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	1999	2000	2001	2002 ¹⁾
v tunách				v tis. Kč				
Okurky nakládačky	5 291	3 982	6 614	7 280	41 602	48 398	73 668	64 428
Okurky salátové	51 299	47 936	42 821	41 093	666 950	682 076	619 857	488 435
Paprika zeleninová	36 083	33 907	38 276	34 437	771 605	772 834	927 863	778 027
Pór	3 914	4 372	4 222	4 098	69 737	54 872	78 288	70 059
Rajčata	54 869	52 666	65 323	53 406	852 469	974 574	1 025 259	911 347
Ředkvička, řepa sal.	4 098	3 710	3 956	4 178	55 498	58 289	64 031	67 290
Salát hlávkový	2 830	3 281	3 855	3 517	67 079	79 710	92 731	81 322
Salát ne hlávkový	179	265	221	154	6 234	13 424	11 739	5 428
Špenát	65	63	82	72	1 981	1 960	3 163	1 978
Tykve	185	210	287	299	5 183	5 126	7 375	6 367
Zelí bílé, červené	8 616	12 559	10 768	9 974	46 242	33 397	61 611	95 651
Zelí pekingské	3 838	7 103	7 131	6 128	52 987	72 240	70 256	85 174

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaj včetně brokolice, ¹⁾ období od 1. 1. – 30. 9. 2002

VÝVOZ

Vývoz čerstvé zeleniny z ČR v roce 2001 mírně poklesl oproti předchozímu roku na 6,5 tis. t. Mezi významnější vývozní komodity patřila mrkev, rajčata, hrášek, dále chřest a cibule. Největší objemy zeleniny směřovaly na trhy zemí CEFTA (54,8 %), a to zejména na Slovensko a do Polska. Do zemí EU bylo vyvezeno 45 % celkového vývozu zeleniny; největšími odběrateli bylo Rakousko a Itálie.

V období od ledna do října roku 2002 bylo vyvezeno z ČR celkem 5,0 tis. t zeleniny, což je v porovnání se stejným obdobím roku 2001 nárůst o téměř 26 %. Na rozdíl od roku 2001 směřovalo v letošním roce 53,2 % z celkového objemu vyvezené zeleniny do zemí EU.

Vývoz čerstvé zeleniny z ČR

Druh	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	1999	2000	2001	2002 ¹⁾
ZELENINA	v tunách				v tis. Kč			
CELKEM	6 757	6 949	6 482	5 020	69 392	91 055	96 411	85 167
Z toho:								
Celer hlízový	46	72	16	40	381	538	232	378
Cibule	480	518	305	308	4 443	3 823	2 235	2 566
Česnek	85	146	155	41	3 523	6 262	6 954	1 744
Fazole	0	11	0	0,3	0	203	0	21
Hrách	2 124	1 788	771	568	10 009	10 141	5 616	2 374
Chřest	331	450	359	651	4 228	11 240	12 930	26 038
Kapusta růžičková	1	20	21	5	26	296	166	114
Kapusta hlávková	22	92	140	43	163	589	929	644
Květák	15	56	85	138	260	931	1 549	1 786
Brokolice	2	16	58	17	79	429	1 400	649
Melouny	34	62	81	178	409	879	1 353	1 655
Mrkev	1 023	1 069	1 853	1 216	2 802	3 384	5 123	3 912
Okurky nakládačky	0	18	0,5	46	0	61	18	576
Okurky salátové	127	143	242	298	4 021	3 162	6 156	7 184
Paprika zeleninová	131	96	239	117	4 586	3 699	9 922	4 661
Pór	11	41	80	47	221	721	1 552	1 135
Rajčata	1 497	828	923	705	29 145	24 112	23 956	20 210
Salát hlávkový	2	37	246	78	42	2 653	7 815	4 320
Ředkvička, řepa salát.	316	778	182	43	3 149	10 289	3 242	545
Zelí bílé, červené	290	273	270	292	861	1 027	1 267	1 645
Zelí pekingské	9	51	88	53	133	551	923	960

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaj včetně brokolice, ¹⁾ období od 1. 1. – 30. 9. 2002

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvou zeleninou je vysoce pasivní a má stálý meziročně rostoucí trend. Úhrnné pasivum v roce 2001 dosáhlo nejvyšší úrovně posledních osmi let a činilo 4,03 mld. Kč, tj. oproti roku 2000 nárůst o 13 %. V roce 2002 lze usuzovat, že se schodek platební bilance zvýší ještě výrazněji.

Bilance zahraničního obchodu České republiky

Jednotky	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
Tuny	-227 350	-239 908	-251 763	-273 251	-278 991	-285 244	-308 113	-298 586
Tis. Kč	-2 423 467	-2 793 328	-3 086 084	-3 502 522	-3 431 901	-3 562 117	-4 026 609	-3 594 477

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * období od 1. 1. – 30. 9. 2002

ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR SE ZEMĚMI CEFTA

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR ze zemí CEFTA včetně Slovenska v roce 2001 v porovnání s rokem 2000 vzrostl v objemovém vyjádření o 9,4 % na celkových 128,6 tis. t. Finanční hodnota dovozu vzrostla téměř o 12 % z 1,09 mld. Kč na 1,22 mld. Kč. Na celkovém dovozu zeleniny ze zemí CEFTA se nejvíce podílelo Maďarsko (33,6 %), Polsko (31,5 %) a Slovensko (28,9 %). Z těchto zemí jsou do ČR dováženy především salátové okurky, cibule, papriky, rajčata, melouny a hlávkové zelí.

Během devíti měsíců roku 2002 se dovoz čerstvé zeleniny v porovnání se stejným obdobím minulého roku zvýšil ze 113 tis. t na 128,2 tis. t v hodnotě 1,07 mld. Kč.

Celkový vývoz čerstvé zeleniny dosahuje stále velmi nízkých úrovní. V roce 2001 bylo do zemí CEFTA včetně Slovenska vyvezeno 3,6 tis. t zeleniny v hodnotě 65,2 mil. Kč. Vyváží se především rajčata, hrách, mrkev, květák a cibule. Největší objem vývozu směřoval již tradičně na Slovensko a do Polska.

Během prvních devíti měsíců roku 2002 bylo do zemí CEFTA vyvezeno celkem 2,3 tis. t zeleniny v hodnotě 50,1 mil. Kč.

Podrobnější přehled o zahraničním obchodu ČR se zeměmi CEFTA je uveden v příloze č. 3 této zprávy.

BILANCE PRODUKCE A UŽITÍ ZELENINY

Bilance produkce a užití cibule v ČR (tis. t)

Ukazatel	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02
Domácí produkce celkem	88,2	99,1	76,4	84,4
z toho: tržní produkce	60,9	76,1	64,9	69,4
samozásobení	27,3	23,0	11,5	14,7
Dovoz	21,0	13,2	36,7	20,0
Celková nabídka	109,2	122,1	113,1	104,1
Dodávky na trh a zprac. průmyslu	74,3	72,8	90,1	78,0
Samozásobení	21,8	18,4	9,8	11,8
Ztráty celkem včetně nerealizovaného objemu z tržní produkce	13,1	30,5	12,7	13,9
Vývoz	0,5	0,4	0,5	0,4
Celkové užití	109,2	122,1	113,1	104,1

Pramen: ČSÚ, GŘC, ZUČM

Poznámka: marketingový rok od 1. 8. do 31. 7.

Bilance produkce a užití mrkve v ČR (tis. t)

Ukazatel	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02
Domácí produkce celkem	76,4	78,7	58,6	52,4
z toho: tržní produkce	55,5	49,3	41,9	42,0
samozásobení	20,9	29,4	16,7	10,4
Dovoz	15,3	15,2	19,1	18,5
Celková nabídka	91,7	93,9	77,7	70,9
Dodávky na trh a zprac. průmyslu	63,8	54,1	49,9	55,4
Samozásobení	16,7	23,5	13,4	8,8
Ztráty celkem včetně nerealizovaného objemu z tržní produkce	10,3	15,8	13,4	4,4
Vývoz	0,9	0,5	1,0	2,3
Celkové užití	91,7	93,9	77,7	70,9

Pramen: ČSÚ, GŘC, ZUČM

Poznámka: marketingový rok od 1. 9. do 31. 8.

Bilance produkce a užití hlávkového zelí v ČR (tis. t)

Ukazatel	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02
Domácí produkce celkem	136,6	132,7	133,6	104,0
z toho: tržní produkce	112,5	104,8	101,0	102,9
samozásobení	24,1	27,9	32,6	1,1
Dovoz	8,6	9,9	13,4	10,2
Celková nabídka	145,2	142,6	147,0	114,2
Dodávky na trh a zprac. průmyslu	110,0	98,5	98,8	97,2
Samozásobení	21,7	22,3	27,7	1,0
Ztráty celkem včetně nerealizovaného objemu z tržní produkce	13,5	21,4	20,3	15,5
Vývoz	0	0,4	0,2	0,5
Celkové užití	145,2	142,6	147,0	114,2

Pramen: ČSÚ, GŘC, ZUČM

Poznámka: marketingový rok od 1. 9. do 31. 8.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Průměrné ceny zemědělských výrobců a průměrné spotřebitelské ceny

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Cibule							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	5 066	3 853	9 067	5 911	4 384	4 450	5 465
Únor	4 711	3 776	10 796	5 708	4 177	4 518	5 725
Březen	4 515	3 536	13 221	5 703	4 163	4 385	5 925
Duben	3 981	4 087	12 095	5 360	3 851	4 908	6 425
Květen	3 730	4 585	.	4 924	3 550	5 357	6 100
Červen	.	.	16 713	.	.	7 000	7 333
Červenec	6 132	.	.	6 373	6 560	6 838	8 000
Srpen	5 771	8 636	7 555	5 612	6 362	6 355	6 990
Září	4 933	7 796	7 552	5 399	6 195	6 143	5 915
Říjen	4 447	7 709	7 321	4 743	5 585	5 629	5 350
Listopad	4 324	7 797	6 687	4 433	4 975	5 406	
Prosinec	4 026	8 237	6 111	4 267	4 643	5 208	
Průměr za rok	4 826	6 842	8 528	5 312	5 308	5 023	5 995

Pramen: ČSÚ

Poznámka: průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Cibule							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	11,22	9,79	18,32	12,04	9,79	9,35	12,04
Únor	11,19	9,93	24,22	12,38	9,82	9,52	13,12
Březen	11,05	9,89	28,80	12,40	9,60	9,50	13,53
Duben	10,74	9,96	29,87	11,93	9,57	9,62	15,30
Květen	10,48	15,43	33,30	11,81	9,52	14,50	17,98
Červen	10,84	20,39	31,91	14,01	11,12	16,22	19,47
Červenec	11,76	21,52	22,82	13,32	12,29	14,62	16,98
Srpen	11,36	19,58	16,72	11,92	13,07	13,49	15,40
Září	10,70	16,29	14,35	10,78	12,09	12,06	12,35
Říjen	9,87	14,37	12,92	10,04	10,72	11,51	10,84
Listopad	9,71	14,36	11,84	9,87	10,25	11,35	
Prosinec	9,52	15,18	11,61	9,55	9,98	11,22	
Průměr za rok	10,70	14,72	21,39	11,67	10,65	11,91	14,70

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Květák*							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Květen	.	.	.	17 000	.	.	.
Červen	10 986	14 671	12 544	13 750	14 357	17 205	10 508
Červenec	10 983	10 947	9 841	.	11 456	11 613	8 717
Srpen	8 937	10 717	8 881	9 883	10 166	10 763	9 121
Září	9 576	10 810	10 253	10 868	10 966	13 794	12 071
Říjen	10 047	12 422	10 965	9 868	11 123	12 544	12 418
Listopad	9 702	12 238	10 050	9 345	10 997	11 732	
Prosinec	.	.	.	.	11 587	.	
Průměr za rok	10 299	11 890	10 439	11 786	11 705	15 546	10 493

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * 1 ks = 1 kg, . průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Květák*							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	30,21	36,41	37,18	41,01	37,00	36,32	46,31
Únor	30,69	33,03	34,98	36,34	36,98	36,19	36,26
Březen	35,17	29,79	33,22	35,56	33,19	40,30	38,25
Duben	32,61	29,66	32,36	33,43	34,73	38,51	34,37
Květen	31,46	31,47	34,02	33,18	36,29	37,02	41,69
Červen	24,83	29,32	25,02	24,56	27,79	30,86	23,55
Červenec	21,01	21,44	18,66	20,06	18,54	21,30	18,08
Srpen	19,18	20,38	18,16	19,04	20,48	21,04	22,01
Září	17,44	21,00	20,73	23,68	18,64	24,95	24,61
Říjen	20,06	25,34	22,49	18,40	21,94	25,89	23,74
Listopad	21,39	29,95	19,59	29,31	23,31	24,51	
Prosinec	26,94	32,02	33,51	40,10	31,01	41,45	
Průměr za rok	25,92	28,32	27,49	29,56	28,33	31,53	30,89

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * 1 ks = 1 kg

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Mrkev							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	5 662	5 345	5 707	5 547	4 407	5 586	6 213
Únor	5 839	5 156	5 656	6 222	4 250	6 228	7 490
Březen	5 502	5 322	5 979	8 181	3 997	6 433	7 117
Duben	5 630	4 891	5 967	8 745	4 629	6 580	8 249
Květen	.	.	.	.	4 146	.	7 872
Červen	.	.	.	.	.	.	.
Červenec	9 053	7 029	6 984	7 950	6 975	12 837	7 772
Srpen	7 351	6 725	6 483	5 883	6 140	6 525	5 691
Září	5 309	5 639	5 386	4 679	5 590	5 860	5 232
Říjen	4 736	5 350	5 079	4 415	5 103	4 388	5 112
Listopad	4 726	5 197	4 967	4 172	5 382	4 396	
Prosinec	4 765	5 270	4 868	4 255	5 248	4 848	
Průměr za rok	5 427	5 367	5 554	6 005	4 744	5 720	6 716

Pramen: ČSÚ

Poznámka: průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Mrkev							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	13,59	13,24	15,96	17,10	12,30	14,75	18,02
Únor	14,22	14,98	17,35	19,73	13,11	16,30	21,02
Březen	14,55	14,68	17,78	21,23	12,78	17,00	21,39
Duben	15,73	14,44	17,99	24,44	12,59	18,58	21,66
Květen	18,05	15,47	19,68	28,98	12,94	24,81	22,29
Červen	20,42	19,65	22,08	27,10	14,04	31,71	20,96
Červenec	26,09	17,82	20,42	17,31	14,88	27,36	15,27
Srpen	15,43	14,64	16,00	12,63	13,58	16,98	12,52
Září	12,70	13,13	13,75	11,04	12,16	13,24	12,01
Říjen	11,70	12,52	12,84	10,56	11,69	11,66	11,28
Listopad	11,04	12,43	12,61	10,08	11,79	11,32	
Prosinec	10,99	13,08	13,24	10,59	12,15	12,48	
Průměr za rok	15,38	14,67	16,64	17,57	12,83	18,02	17,64

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Okurky salátové							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Duben	.	.	.	22 000	.	.	.
Květen	21 280	21 708	.	17 000	23 515	23 876	17 267
Červen	17 753	18 841	14 929	16 250	18 867	19 686	13 621
Červenec	11 044	13 082	13 479	.	12 943	14 196	10 026
Srpen	6 994	9 275	9 307	6 547	9 335	10 192	7 973
Září	7 010	10 634	9 401	7 840	11 384	14 121	14 266
Říjen	9 327	19 873	.	10 595	.	.	19 477
Listopad	.	.	.	.	.	.	
Prosinec	.	.	.	.	.	.	
Průměr za rok	17 172	18 997	21 466	13 372	21 353	20 097	14 689

Pramen: ČSÚ

Poznámka: průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Okurky salátové							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	46,64	49,13	61,56	49,80	59,42	57,44	94,04
Únor	49,65	50,07	66,67	61,93	73,41	41,08	80,76
Březen	44,95	41,15	53,56	49,38	41,29	37,90	53,21
Duben	42,13	37,52	47,50	36,50	41,29	46,79	38,93
Květen	32,85	31,83	35,22	28,83	35,66	33,17	29,99
Červen	29,50	32,96	24,97	22,70	25,40	26,92	24,41
Červenec	22,09	19,84	24,11	19,41	24,23	25,55	16,08
Srpen	11,69	19,64	19,16	14,30	20,76	20,89	15,21
Září	14,70	25,90	29,39	24,17	26,29	27,78	27,83
Říjen	26,08	37,35	35,84	26,30	33,96	37,05	30,60
Listopad	34,63	33,72	37,64	40,50	37,30	35,09	
Prosinec	37,86	37,27	37,71	43,21	36,98	64,04	
Průměr za rok	32,73	34,70	39,44	34,71	38,00	37,81	41,11

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Paprika zeleninová							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Červen	32 667	.	44 188	.	45 887	.	.
Červenec	25 133	41 000	36 734	.	32 579	36 497	25 457
Srpen	17 208	24 041	21 288	19 504	16 921	25 178	20 035
Září	21 703	20 490	16 309	17 079	16 830	20 957	16 083
Říjen	19 066	20 257	16 643	16 342	13 652	22 152	16 314
Listopad	21 276	.	.	17 579	20 219	29 576	
Prosinec	.	.	.	.	.	25 993	
Průměr za rok	26 758	32 291	28 938	28 202	27 290	23 075	17 922

Pramen: ČSÚ

Poznámka: průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Paprika zeleninová							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	66,88	79,30	105,06	77,45	71,85	84,64	84,94
Únor	69,79	87,04	86,57	64,42	71,93	72,23	78,90
Březen	86,42	98,69	84,17	64,95	68,68	74,26	74,39
Duben	85,39	100,82	74,64	81,57	72,62	83,94	76,14
Květen	80,48	91,54	69,52	76,00	73,86	90,94	67,64
Červen	72,97	78,98	66,80	61,67	62,75	74,43	61,31
Červenec	47,76	61,41	54,08	48,66	51,55	58,41	55,34
Srpen	33,31	49,42	42,62	40,40	43,06	50,98	42,08
Září	26,12	44,90	35,67	35,61	32,80	42,26	41,60
Říjen	31,48	43,67	37,90	36,32	37,59	49,29	44,93
Listopad	42,62	51,94	50,52	42,93	49,63	50,37	
Prosinec	48,58	64,73	56,47	49,13	76,41	61,29	
Průměr za rok	57,65	71,04	63,67	56,59	59,39	66,09	62,73

Pramen: ČSÚ

Poznámka: průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Rajčata konzumní							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Květen	.	.	.	.	32 834	31 054	.
Červen	32 667	29 382	.	27 183	28 232	26 052	22 325
Červenec	25 133	26 985	21 789	.	24 976	21 902	19 743
Srpen	17 208	14 238	13 902	13 581	18 285	18 342	13 702
Září	21 703	16 666	13 716	13 685	14 682	18 291	14 612
Říjen	19 066	19 631	16 873	16 947	21 204	20 290	18 110
Listopad	21 276	21 830	21 714	21 155	24 413	23 050	
Prosinec	.	.	.	22 387	30 566	20 542	
Průměr za rok	20 922	19 344	18 830	19 156	21 785	23 125	19 730

Pramen: ČSÚ

Poznámka: průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Rajčata konzumní							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	50,37	45,26	51,63	58,89	38,93	46,68	48,83
Únor	45,95	36,46	42,46	39,44	46,24	35,90	44,13
Březen	48,04	37,97	47,90	38,81	44,74	40,24	70,23
Duben	46,07	39,60	49,09	37,90	60,73	35,53	55,09
Květen	62,71	37,33	40,80	40,93	40,12	38,11	46,15
Červen	43,90	40,09	38,60	35,07	34,45	35,38	32,42
Červenec	39,22	41,52	34,14	33,78	34,61	34,59	32,05
Srpen	28,39	30,07	21,66	27,96	29,28	30,61	23,05
Září	28,15	30,59	25,41	29,40	28,11	29,59	24,15
Říjen	39,76	40,98	38,04	44,33	38,56	40,33	44,05
Listopad	33,76	36,51	48,04	40,73	48,67	34,13	
Prosinec	39,82	39,53	41,17	42,45	59,92	43,23	
Průměr za rok	42,18	37,99	39,91	39,14	42,03	37,03	42,02

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Zelí hlávkové bílé							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	5 535	3 688	4 371	3 357	3 627	2 931	5 030
Únor	5 983	3 767	5 024	3 467	3 868	3 056	7 358
Březen	7 088	3 647	6 156	3 690	4 178	3 213	9 420
Duben	8 733	4 041	6 580	3 943	4 406	4 441	11 633
Květen	.	4 683	6 367	6 422	5 268	6 169	13 568
Červen	6 492	6 150	5 834	6 664	5 440	7 524	6 728
Červenec	5 336	4 304	4 211	4 652	4 688	5 101	3 918
Srpen	4 468	3 638	3 805	3 832	3 945	4 145	3 270
Září	3 670	3 438	3 026	3 158	3 331	3 342	2 913
Říjen	3 032	3 263	3 057	2 840	2 878	3 008	3 065
Listopad	2 965	3 753	2 982	2 877	2 838	3 217	
Prosinec	2 871	3 615	2 991	3 034	2 852	3 311	
Průměr za rok	4 083	3 655	3 525	3 995	3 596	3 986	5 932

Pramen: ČSÚ

Poznámka: průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Zelí hlávkové bílé							
Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Leden	9,81	7,82	9,48	7,53	8,03	7,40	10,14
Únor	11,08	8,48	11,51	7,87	8,51	7,71	14,65
Březen	12,18	8,68	12,31	8,28	8,78	7,76	16,66
Duben	13,67	9,23	12,80	8,94	8,81	8,44	20,90
Květen	17,92	12,79	13,04	13,78	9,64	15,14	26,06
Červen	19,70	15,10	13,66	19,28	10,80	19,59	21,08
Červenec	12,66	11,50	10,69	11,70	10,21	14,21	11,16
Srpen	10,12	9,37	9,27	9,31	9,20	10,22	8,06
Září	8,51	8,52	8,28	8,15	8,42	8,63	7,89
Říjen	6,55	7,35	6,93	6,79	7,17	7,50	7,34
Listopad	6,30	7,41	6,62	6,69	7,03	7,47	
Prosinec	6,68	7,87	6,96	6,98	7,13	8,09	
Průměr za rok	11,27	9,51	10,13	9,61	8,64	10,18	14,39

Pramen: ČSÚ

Příloha č. 2 – Zahraniční obchod ČR se zpracovanou zeleninou

Dovoz zeleniny konzervované, vařené, zmrazené (skup. 0710, 2004)

Druh zeleniny	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	14 755	285 190	18 492	351 309	22 753	420 690	20 082	376 109
Z toho:								
fazole	348	6 393	518	10 909	869	16 805	899	16 267
hrách	994	18 565	1 454	27 370	1 473	29 281	1 085	20 137
chřest	153	8 478	14	1 868	26	2 975	12	1 329
kukuřice cukrová	1 712	37 558	1 769	38 066	1 813	45 962	1 756	45 050
luštěniny ostatní	115	1 991	96	1 406	150	1 960	121	1 815
paprika	708	13 785	1 324	25 018	1 161	23 869	932	21 557
rajčata	56	870	116	1 642	346	4 818	275	4 192
špenát	1 231	23 452	1 296	22 366	1 186	17 759	1 918	29 293
zelí kysané, kapary, aj.	2	65	6	57	5	135	3	31
zelenina ostatní	5 623	93 169	6 567	109 971	11 900	195 835	10 359	181 951
zeleninové směsi	3 951	87 405	5 329	112 584	3 823	81 235	2 722	54 426

Pramen: Celní statistika, Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Dovoz zeleniny prozatímně konzervované SO₂ nebo sířenou vodou, nevhodné v tomto stavu k požívání (skup. 0711)

Druh zeleniny	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	1 545	21 703	1 743	20 715	1 864	27 870	2 177	23 447
Z toho:								
cibule	414	7 169	654	5 775	437	5 679	334	3 506
kukuřice cukrová	37	1 080	0	0	1	20	0	0
kapary	9	1 030	5	602	5	647	3	326
okurky salátové a nakládačky	255	1 742	266	3 072	344	3 766	941	8 239
papriky	736	7 951	283	4 757	358	7 161	134	2 517
zelenina ostatní	93	2 722	526	6 336	696	10 262	726	8 648
zeleninové směsi	1	9	9	172	24	334	39	211

Pramen: Celní statistika, Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Dovoz sušené zeleniny**(skup. 0712)**

Druh zeleniny	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	2 518	151 183	2 123	156 930	2 132	158 734	1 539	120 780
Z toho:								
cibule	516	44 682	554	47 741	603	47 678	533	39 881
kukuřice cukrová	861	10 957	235	10 548	153	8 369	58	3 881
mrkev	40	3 140	57	3 811	67	4 126	41	2 366
rajčata	136	18 324	177	20 130	149	16 106	116	11 699
zelenina ost. vč. směsí	964	74 081	1 099	74 700	1 159	82 454	791	62 953

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Dovoz zeleniny konzervované v octě nebo v kyselině octové**(skup. 2001)**

Druh zeleniny	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	4 619	81 532	3 877	83 041	6 990	130 255	5 655	97 924
Z toho:								
cibule	25	771	9	215	31	676	82	1 369
kukuřice cukrová	56	1 095	112	2 866	136	3 195	213	3 918
okurky nakládačky	1 700	22 945	597	9 621	3 247	51 734	2 628	38 305
paprika, ne lusky	168	3 197	164	3 043	254	5 462	118	2 826
paprika sladká	890	14 730	1 518	27 663	1 142	21 003	738	13 334
řepa salátová	229	3 799	180	3 415	225	3 295	190	2 818
zelí červené	61	918	45	623	105	1 588	152	1 756
zelenina ostatní	1 490	34 023	1 251	35 596	1 849	43 303	1 535	33 597

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Dovoz ostatních výrobků ze zeleniny

Druh výrobku	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
Rajčata konzervovaná ne v octě (skup. 2002)	7 733	197 824	11 161	254 329	11 075	222 222	8 286	172 244
Šťáva z rajských jablek (skup. 2009 50)	1 302	16 302	825	11 179	445	6 091	411	5 408
Kečupy a jiné omáčky z rajčat (skup. 2103 20)	3 007	67 910	3 291	79 890	3 274	76 544	2 401	52 193

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Dovoz zeleniny konzervované jinak než v octě nebo v kyselině octové, nezmražené do ČR

(skup. 2005)

Druh zeleniny	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	11 254	194 998	11 692	206 666	13 287	224 932	10 058	189 195
Z toho:								
zelenina homogenizovaná	93	1 841	43	2 055	52	2 872	40	1 902
zelí kysané	3 753	18 196	2 864	16 514	3 738	19 069	2 137	17 989
hrách	1 322	22 232	1 502	21 731	1 241	19 549	898	13 145
fazole vyloupané	1 992	33 497	2 750	45 915	3 378	54 724	2 802	41 426
fazole ostatní	612	10 599	661	12 493	602	10 412	652	10 862
chřest	139	6 603	189	7 743	190	7 037	151	5 361
kukuřice cukrová	1 804	48 873	1 823	47 878	2 190	53 860	1 887	47 047
artyčoky	33	2 898	67	4 617	59	4 090	66	3 929
mrkev	79	1 734	94	1 775	56	1 155	63	1 099
zeleninové směsi	378	10 106	451	12 176	697	17 845	558	16 048
ostatní zelenina	977	39 227	1 215	31 670	1 044	32 727	762	29 106

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

VÝVOZ

Vývoz zeleniny konzervované, vařené, zmražené

(skup. 0710, 2004)

Druh zeleniny	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	2 623	66 345	3 073	73 801	3 781	86 855	1 875	48 340
Z toho:								
fazole	19	538	63	1 344	70	1 323	74	1 427
hrách	380	8 032	593	13 200	755	16 416	340	7 529
kukuřice cukrová	325	7 325	370	7 976	476	10 739	196	5 792
paprika	102	2 266	401	10 227	469	10 678	136	3 942
špenát	424	9 336	382	6 665	483	7 824	128	2 911
zelí kysané, kapary aj.	3	48	5	54	5	54	4	35
zelenina ostatní	381	8 239	281	6 347	434	9 783	339	9 481
zeleninové směsi	990	30 561	977	27 984	1 067	29 651	656	17 182

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Vývoz zeleniny prozatímně konzervované SO₂ nebo sířenou vodou, nevhodné v tomto stavu k požívání

(skup. 0711)

Druh zeleniny	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	22	360	19	478	0	0	0	0
Okurky salátové a nakládačky	3	34	1	20				
Zelenina ostatní	19	321	3	89				
Zeleninové směsi	0	0	15	360				

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Vývoz sušené zeleniny z ČR

(skup. 0712)

Druh zeleniny	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	339	26 290	426	30 827	508	35 115	593	31 743
Z toho:								
cibule	2	204	7	679	25	1 769	3	292
mrkev	59	4 277	64	4 666	61	3 822	17	946
rajčata	1	140	0	0	0	0	0	0
zelenina ost. včetně směsí	277	21 699	363	25 468	419	29 373	573	30 506

Pramen: Celní statistika, Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Vývoz zeleniny konzervované v octě nebo v kyselině octové z ČR

(skup. 2001)

Druh zeleniny	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	4 369	81 299	5 335	91 729	5 165	103 240	2 999	62 266
Z toho:								
cibule	24	530	50	1 245	53	1 156	32	875
kukuřice cukrová	42	1 627	35	1 581	53	2 086	64	2 084
okurky nakládačky	1 075	20 923	2 437	37 985	2 137	40 276	941	17 879
paprika, ne lusky	201	4 493	86	2 137	215	4 995	244	5 193
paprika sladká	390	8 171	285	6 652	331	6 939	249	6 023
řepa salátová	147	1 885	147	1 842	158	2 211	186	2 828
zelí červené	134	1 701	79	1 082	114	1 545	77	1 134
zelenina ost.	2 356	41 970	2 217	39 204	2 105	44 032	1 207	26 249

Pramen: Celní statistika, Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Vývoz ostatních výrobků ze zeleniny

Druh výrobku	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
Rajčata konzervovaná ne v octě (skup. 2002)	964	35 649	1 326	46 849	1 294	42 278	1 087	31 617
Šťáva z rajských jablek (skup. 2009 50)	210	3 289	287	4 077	235	2 440	169	2 002
Kečupy a jiné omáčky z rajčat (skup. 2103 20)	4 856	104 840	6 677	177 590	7 968	206 581	7 823	174 768

Pramen: Celní statistika, Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Vývoz zeleniny konzervované jinak než v octě nebo v kyselině octové, nezmražené z ČR

(skup. 2005)

Druh zeleniny	1999		2000		2001		2002*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	925	20 828	1 616	34 815	1 499	39 454	1 093	31 285
Z toho:								
zelenina homogeniz.	0	0	21	698	37	1 155	72	2 377
zelí kysané	51	635	140	1 781	79	1 315	105	1 460
hrách	580	13 304	1 085	22 226	722	15 121	432	7 463
fazole vyloupané	15	359	13	278	34	976	29	848
fazole ostatní	7	315	3	79	5	126	12	293
kukuřice cukrová	26	630	13	424	110	3 214	93	2 836
zeleninové směsi	209	4 737	284	7 770	282	11 703	220	12 155
ostatní zelenina	35	782	51	1 419	219	4 415	101	3 231

Pramen: Celní statistika, Poznámka: * od 1. 1. – 30. 9. 2002

Příloha č. 3 – Zahraniční obchod ČR s čerstvou zeleninou

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR ze zemí CEFTA v roce 2001

Druh zeleniny	Polsko		Maďarsko		Slovensko		Bulharsko		Rumunsko					
	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg		
ZELENNINA CELKEM	40 547	306 919		43 247	351 780		37 140	480 504		4 704	44 337		2 942	33 507
Z toho:														
Celer hlízový	591	5 167	8,74	-	-	-	224	3 061	13,65	-	-	-	-	-
Cibule suchá	12 604	36 801	2,90	2 780	9 917	3,57	2 044	16 714	8,18	-	-	-	-	-
Česnek	2	57	25,14	182	5 052	27,75	151	4 080	26,92	-	-	-	-	-
Kapusta růžičková	51	574	11,27	27	366	13,62	6	54	8,92	-	-	-	-	-
Kapusta hlávková, kedlubny	668	3 794	5,68	457	7 716	16,89	737	8 890	12,07	-	-	-	-	-
Křen	1	24	29,43	757	19 559	25,82	15	317	21,65	-	-	-	-	-
Květák	3 809	29 479	7,74	19	390	20,26	726	9 039	12,46	6	143	23,51	-	-
Brokolice	75	1 096	14,56	-	-	-	21	246	11,86	-	-	-	-	-
Melouny	-	-	-	28 875	130 082	4,51	3 643	25 520	7,01	1 352	4 617	3,42	-	-
Mrkev	1 477	5 737	3,88	10	202	20,24	580	4 403	7,59	-	-	-	-	-
Okurky nakládačky	1 270	14 297	11,25	768	10 497	13,66	771	9 119	11,83	465	4 575	9,83	2 465	26 382
Okurky salátové	4 170	49 807	11,94	372	5 530	14,87	12 802	160 785	12,56	937	12 613	13,46	421	6 083
Paprika zeleninová	525	8 146	15,50	5 483	108 653	19,82	6 312	108 324	17,16	1 925	22 262	11,56	-	-
Pór	737	8 157	11,06	135	1 759	13,02	18	304	17,16	1	5	3,53	-	-
Rajčata	4 776	94 748	19,84	202	3 139	15,50	5 871	82 582	14,07	-	-	-	31	477
Ředkvička, řepa salát.	822	6 687	8,13	452	9 253	20,48	899	18 433	20,50	-	-	-	-	-
Salát hlávkový	116	1 987	17,06	290	5 368	18,49	475	8 904	18,74	-	-	-	26	566
Zelí bílé, červené	5 296	16 430	3,10	329	2 455	7,47	1 226	7 977	6,51	0,4	2	5,11	-	-
Zelí pekinské	3 441	22 488	6,53	2 089	31 328	15,00	158	1 946	12,30	15	109	7,17	-	-

Pramen: Celní statistika

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR ze zemí CEFTA v roce 2002 (od 1. 1. – 30. 9.)

Druh zeleniny	Polsko		Maďarsko		Slovensko		Bulharsko		Rumunsko			
	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg
ZELENINA CELKEM	35 872	358 553		49 010	287 846		38 122	369 323		3 390	31 582	
Z toho:												
Celer hlízový	596	6 172	10,35	-	-	-	111	1 805	16,24	-	-	-
Cibule suchá	5 258	19 022	4,47	965	5 679	5,88	1 959	17 893	9,13	-	-	-
Česnek	-	-	-	96	3 041	31,73	131	3 097	23,64	-	-	-
Kapusta růžičková	8	119	14,52	-	-	-	10	111	11,21	-	-	-
Kapusta hlávková, kedlubny	231	2 922	12,63	154	1 921	12,50	479	5 383	11,24	25	246	9,84
Křen	-	-	-	475	9 583	20,19	-	-	-	-	-	-
Květák	3 097	23 071	7,45	38	653	17,07	410	4 337	10,57	-	-	-
Brokolice	27	342	12,52	-	-	-	2	54	22,84	-	-	-
Melouny	41	217	5,24	38 191	127 680	3,34	4 615	18 646	4,04	1 553	4 295	2,77
Mirkev	889	4 280	4,81	-	-	-	459	2 618	5,70	-	-	-
Okurky nakládačky	4 130	28 446	6,89	1 042	14 972	14,36	756	7 000	9,26	18	219	12,16
Okurky salátové	4 966	44 286	8,92	372	3 985	10,72	15 556	128 925	8,29	849	14 682	17,29
Paprika zeleninová	760	9 466	12,45	5 444	93 225	17,13	6 889	91 115	13,23	837	10 741	12,84
Pór	215	2 929	13,62	16	195	12,52	10	133	13,44	89	975	10,92
Rajčata	10 362	148 585	14,34	83	1 352	16,33	4 137	52 489	12,69	17	408	23,38
Ředkvička, řepa salát.	867	8 888	10,25	-	-	-	955	16 258	17,02	-	-	-
Salát hlávkový	43	561	13,12	24	651	26,58	377	6 553	17,39	-	-	-
Zelí bílé, červené	1 572	9 477	6,03	484	3 310	6,84	842	5 115	6,08	-	-	-
Zelí pekingské	3 571	47 490	13,30	1 512	19 318	12,77	125	1 445	11,60	-	-	-

Pramen: Celní statistika

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR z vybraných zemí v roce 2001

Druh zeleniny	Nizozemsko		Německo		Španělsko		Francie		Itálie			
	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg
ZELENINA CELKEM	33 075	464 534		5 703	57 128		81 565	1 493 583	12 720	177 315	19 701	246 144
Z toho:												
Celer hlízový	1 430	15 412	10,78	14	226	15,54	-	-	-	-	14	228
Cibule	6 402	33 910	5,30	1 242	4 741	3,82	75	451	6,01	-	266	7 608
Česnek	68	1 653	24,30	-	-	-	21	841	39,40	172	3	52,73
Kapusta růžičková	94	1 631	17,41	-	-	-	-	-	-	13	1	15,23
Kapusta hlávková, kedlubny	9	1912	20,19	29	524	17,99	19	493	26,17	475	44	23 698
Květák	40	445	10,98	5	61	12,62	27	359	13,46	39 294	3 368	28 961
Brokolice	13	392	28,94	17	575	33,02	1 302	33 974	26,09	562	25	21 821
Lilek	68	2 746	40,39	-	-	-	188	5 099	27,07	1 270	33	1 056
Melouny	36	365	10,14	-	-	-	7 384	79 843	10,81	3 200	92	55 204
Mirkev	6 044	44 260	7,32	230	2 480	10,76	33	388	11,89	23 009	3 346	20 943
Okurky salátové	5 436	82 546	15,19	-	-	-	16 417	271 583	16,54	6 002	387	8 682
Paprika zeleninová	7 047	163 694	23,23	-	-	-	14 736	461 074	31,29	17 659	489	6 582
Pór	376	8 250	21,96	12	383	33,11	4	148	36,30	16 880	466	3 396
Rajčata	4 810	80 918	16,82	21	369	17,56	39 493	600 336	15,20	53 936	4 140	5 449
Ředkvička, řepa salát.	46	2 068	45,30	152	1 792	11,79	-	-	-	311	7	24 354
Salát hlávkový	532	16 869	31,72	53	2 679	50,52	1 410	27 618	19,58	7 394	155	4 729
Salát ne hlávkový	8	299	37,32	32	3 696	113,73	14	634	43,81	185	3	5 930
Špenát	4	116	32,70	15	539	37,06	1	31	35,16	214	2	1 957
Tykve	8	247	32,47	3	285	136,89	138	4 072	29,40	1 119	28	1 067
Zelí bílé, červené	470	4 669	9,93	2 960	27 419	9,26	2	88	37,98	18	1	1 007
Zelí pekinské	19	270	14,01	212	1 816	8,55	249	4 855	19,53	377	17	75
											3	27,43

Pramen: Celní statistika

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR z vybraných zemí v roce 2002 (od 1. 1. – 30. 9.)

Druh zeleniny	Nizozemsko		Německo		Španělsko		Francie		Itálie			
	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	tuny	Kč/kg		
ZELENINA CELKEM	28 993	343 265		7 231	73 976		65 151	1 267 222	17 359	206 742	24 999	265 923
Z toho:												
Celer hlízový	1 648	14 328	8,69	84	282	3,35	-	-	-	-	8	106
Cibule	8 807	66 396	7,54	1 672	7 376	4,41	79	588	64	650	415	10 545
Česnek	20	351	17,22	-	-	-	1	52	0,2	23	1	18
Kapusta růžičková	47	1 214	25,91	-	-	-	-	-	1	16	2	23
Kapusta hlávková, kedlubny	4	119	32,19	37	708	19,11	97	2 108	307	4 134	2 919	35 980
Květák	3	50	15,69	6	103	16,62	68	660	6 985	59 715	2 072	20 597
Brokolice	21	815	38,77	45	1 492	33,30	1 272	30 093	12	473	687	16 964
Lilek	49	2 163	44,02	-	-	-	137	3 484	18	658	57	1 456
Melouny	60	668	11,13	0,6	33	56,24	6 712	68 249	147	3 126	10 752	57 329
Mirkev	6 266	44 700	7,13	69	650	9,38	29	215	2 853	15 905	2 792	22 829
Okurky salátové	4 211	51 934	12,33	54	747	13,74	11 460	197 024	1 168	14 285	660	6 926
Paprika zeleninová	2 740	74 615	27,23	-	-	-	15 835	442 191	643	19 716	138	3 230
Pór	515	10 501	20,40	16	223	13,91	6	156	1 678	29 030	141	2 809
Rajčata	1 542	30 103	19,52	1	81	110,55	27 159	475 793	3 206	48 200	1 531	20 602
Ředkvička, řepa salát.	276	4 668	16,88	299	3 695	12,35	2	22	4	186	1 643	30 940
Salát hlávkový	343	10 972	32,00	134	3 120	23,20	1 520	29 309	174	6 015	179	6 145
Salát ne hlávkový	38	467	12,37	4	521	153,30	3	70	1	57	87	3 767
Špenát	4	91	25,19	9	294	33,68	2	50	0,2	33	50	1 345
Tykve	11	311	28,19	1	141	97,42	105	2 814	26	934	66	1 734
Zelí bílé, červené	2 250	25 146	11,18	4 629	51 076	11,03	3	48	0,6	6	22	241
Zelí pekinské	28	292	10,56	80	882	10,97	603	11 973	13	318	18	188

Pramen: Celní statistika

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR z vybraných zemí v roce 2001

Druh zeleniny	Belgie		Rakousko		Řecko		Turecko		
	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg
ZELENINA CELKEM	5 871	87 062		3 301	26 706		2 454	35 389	
Z toho:									
Cibule	58	340	5,89	261	1 500	5,75	-	-	-
Česnek	7	85	13,06	-	-	-	13	306	23,82
Kapusta hlávková, kedlubny	31	433	13,98	220	1 499	6,80	-	-	-
Křen	-	-	-	53	950	18,02	-	-	-
Květák	11	135	12,53	2	36	16,95	2	28	14,13
Melouny	45	895	19,92	-	-	-	6 195	39 127	6,32
Mrkev	3 334	32 232	9,67	683	4 560	6,68	1 276	13 409	10,51
Okurky salátové	143	1 805	12,64	529	5 766	10,90	3	53	17,71
Paprika zeleninová	271	7 953	29,31	-	-	-	33	460	13,94
Pór	837	17 905	21,38	-	-	-	-	1 459	20 524
Rajčata	352	5 529	15,69	389	4 660	11,99	3	78	22,98
Ředkvička, řepa salátová	28	626	22,69	182	323	1,77	-	-	-
Salát hlávkový	626	16 011	25,58	7	64	8,99	-	-	-
Zelí hlávkové	14	168	12,29	16	96	5,88	2	10	4,78
Zelí pekingské	0,3	3	9,10	922	6 89*0	7,48	-	-	-

Pramen: Celní statistika

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR z vybraných zemí v roce 2002 (od 1. 1. – 30. 9.)

Druh zeleniny	Belgie		Rakousko		Řecko		Turecko					
	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg			
ZELENINA CELKEM	6 160	100 610		2 264	18 921		6 487	45 575	18 430			
Z toho:												
Cibule	339	2 702	7,97	923	6 125	6,64	3	37	11,24	830	6 824	8,22
Kapusta hlávková, kedlubny	18	227	12,84	0,6	4	7,30	-	-	-	-	-	-
Křen	-	-	-	43	489	11,39	-	-	-	-	-	-
Květák	34	281	8,23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brokolice	8	239	31,58	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lilek	26	1 077	40,78	-	-	-	3	33	11,87	0,1	8	82,09
Melouny	6	186	31,00	-	-	-	6 277	40 439	6,44	448	3 682	8,21
Mrkev	2 920	32 946	11,28	661	5 059	7,66	-	-	-	77	733	9,58
Okurky salátové	239	5 789	24,24	431	3 459	8,03	21	812	38,87	-	-	-
Paprika zeleninová	226	9 378	41,58	-	-	-	171	3 947	23,11	164	4 389	26,84
Pór	1 288	20 533	15,94	-	-	-	-	-	-	119	2 391	20,07
Rajčata	258	7 978	30,90	22	450	20,25	10	270	27,75	20	177	8,83
Ředkvička, řepa salátová	24	741	30,90	6	69	10,63	-	-	-	-	-	-
Salát hlávkový	669	15 949	23,85	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zelí hlávkové	0,5	5	11,07	0,6	6	9,12	2	28	15,19	-	-	-
Zelí pekingské	-	-	-	176	3 259	18,46	-	-	-	-	-	-

Pramen: Celní statistika

Vývoz čerstvé zeleniny z ČR do zemí CEFTA v roce 2001

Druh zeleniny	Polsko		Maďarsko		Slovensko		Rumunsko	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
ZELENINA CELKEM	796	14 939	48	432	2 709	49 842	0	0
Z toho:								
Cibule suchá	30	129	-	-	81	832	10,30	
Celer hlízový	0,3	3	-	-	16	227	14,32	
Hrách	250	1 629	46	385	301	2 422	8,04	
Kapusta hlávková, kedlubny	-	-	-	-	118	818	6,92	
Křen	-	-	-	-	6	231	40,21	
Květák	8	105	-	-	77	1 400	18,21	
Brokolice	3	42	-	-	55	1 355	24,52	
Melouny	10	120	-	-	70	1 230	17,46	
Mrkev	-	-	-	-	440	2 107	4,79	
Okurky salátové	17	505	-	-	225	5 624	25,02	
Paprika zeleninová	7	193	2	47	207	9 068	43,90	
Rajčata	325	10 683	-	-	557	12 349	22,16	
Ředkvička, řepa salátová	-	-	-	-	181	3 134	17,23	
Salát hlávkový	12	318	-	-	67	4 133	61,40	
Zelí bílé, červené	94	551	-	-	52	266	5,11	
Zelí pekingské	4	82	-	-	83	818	9,81	

Pramen: Celní statistika

Vývoz čerstvé zeleniny z ČR do vybraných evropských zemí v roce 2001

Druh zeleniny	Nizozemsko		Německo		Rakousko		Itálie					
	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg			
ZELENINA CELKEM	396	13 759		223	1 458		552	3 937				
Z toho:												
Cibule	-	-	-	-	-	-	72	472	6,57	110	861	7,79
Čekanka Witloof	-	-	-	-	-	-	-	-	-	242	1 330	5,50
Hrách	-	-	-	174	1 084	6,21	-	-	-	-	-	-
Chřest	359	12 930	36,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirkev	-	-	-	-	-	-	1 410	2 933	2,08	-	-	-
Rajčata	-	-	-	-	-	-	40	790	19,66	-	-	-
Salát hlávkový	14	220	16,00	-	-	-	6	80	13,54	52	1 123	20,17
Zelí bílé, červené	-	-	-	-	-	-	-	-	-	123	436	3,53

Pramen: Celní statistika

Vývoz čerstvé zeleniny z ČR do zemí CEFTA v roce 2002 (od 1. 1. – 30. 9.)

Druh zeleniny	Polsko		Maďarsko		Slovensko		Rumunsko	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
ZELENINA CELKEM	562	10 597	18	434	1 751	39 087	0	0
Z toho:								
Cibule suchá	3	12	-	-	154	1 555	10,08	
Celer hlízový	-	-	-	-	40	378	9,45	
Hrách	108	505	-	-	32	249	7,70	
Kapusta hlávková, kedlubny	-	-	-	-	31	602	19,62	
Křen	-	-	-	-	3	123	34,97	
Květák	-	-	-	-	138	1 786	12,91	
Brokolice	-	-	-	-	17	649	37,16	
Melouny	116	598	-	-	62	1 051	16,95	
Mrkev	58	480	-	-	38	326	8,65	
Okurky salátové	53	1 102	18	429	228	5 654	24,80	
Paprika zeleninové	-	-	-	-	117	4 661	39,72	
Rajčata	224	7 899	-	-	444	11 591	26,11	
Ředkvička, řepa salát.	-	-	-	-	43	540	12,65	
Salát hlávkový	-	-	-	-	78	4 320	55,49	
Zelí bílé, červené	-	-	-	-	133	1 172	8,83	
Zelí pekingské	-	-	-	-	53	960	18,21	

Pramen: Celní statistika

Vývoz čerstvé zeleniny z ČR do vybraných evropských zemí v roce 2002 (od 1. 1. – 30. 9.)

Druh zeleniny	Nizozemsko		Německo		Rakousko		Itálie					
	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg			
ZELENINA CELKEM	909	27 318		278	1 174		333	1 483				
Z toho:												
Cibule	-	-	-	-	-	-	52	313	5,99	99	686	6,96
Čekanka Witloof	-	-	-	-	-	-	-	-	-	85	377	4,45
Hrách	-	-	-	278	1 174	4,22	149	447	2,99	-	-	-
Chřest	651	26 038	40,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirkev	236	1 182	5,01	-	-	-	884	1 924	2,18	-	-	-
Rajčata	-	-	-	-	-	-	19	424	22,29	-	-	-
Zelí bílé, červené	22	98	4,39	-	-	-	-	-	-	137	375	2,74

Pramen: Celní statistika